

TÜRKİYE'NİN 2009 YILI PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ RAPORU

Türkiye'nin 2009 Yılı **Piyasa Gözetimi ve Denetimi Raporu**

TABLolar İNDEKSİ	1
I. GİRİŞ	2
II. 2009 YILINDA TÜRKİYE’DE PGD ALANINDA MEYDANA GELEN ÖNEMLİ GELİŞMELER	6
1. Tüketici Ürünlerindeki Görev Dağılımının Netleştirilmesi	7
2. Mevzuatla İlgili Gelişmeler	7
3. PGD Alanında Uluslararası Faaliyetlere Katılım	7
III. 2009 YILINDA PGD KURULUŞLARI TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN FAALİYETLERİN GİRDİLER, ÇIKTILAR VE ETKİ/SONUÇLARI ÜZERİNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ	8
1. GİRDİLERİ İTİBARIYLA PGD	10
A. Bütçe (PGD Faaliyetleri İçin Kullanılan Kaynak)	10
B. İnsan Kaynakları (Denetmen Sayısı ve Denetmen Başına Düşen Eğitim)	12
C. Laboratuvar Altyapısı	15
D. Şikayetler (Alınan Toplam Şikayet Sayısı) ve Şikayet Üzerine Denetim (Şikayet Üzerine Denetlenen Ürün Sayısı ve Şikayet Olmaksızın Denetlenen Ürün Sayısı)	16
E. Şikayet Kaynakları (Kişiler, Tüketici Örgütleri, Basın-Yayın Kuruluşları, Sektör ve Diğer)	18
2. ÇIKTILARI İTİBARIYLA PGD	19
A. Denetimler (Denetlenen Toplam Ürün Sayısı)	19
B. Mevzuata Göre (Uygun Bulunan Ürün Sayısı ve Aykırı Bulunan Ürün Sayısı)	22
C. Denetim Şekline Göre (İşaret/Belge Kontrolü Yapılan Ürün Sayısı, Duyusal İnceleme Yapılan Ürün Sayısı ve Test/Muayene Yapılan Ürün Sayısı)	24
D. Para Cezaları (Para Cezası Uygulanan Ürün Sayısı ve Uygulanan Toplam Para Cezası)	25
3. ETKİ/SONUÇLARI İTİBARIYLA PGD	27
IV. SONUÇ VE ÖNERİLER	30
V. EKLER	36

Ülkemizde farklı kamu kuruluşları eliyle yürütülen piyasa gözetimi ve denetimi (PGD) faaliyetlerinin yeterliliğinin ve etkinliğinin sağlıklı bir biçimde değerlendirilmesi, hiç kuşkusuz bu alanda yürütülen çalışmaların sayısal verilerle ortaya konmasını zorunlu kılmaktadır. PGD sisteminin sayısal verilerden hareketle yapılacak analizi, çeşitli platformlarda tartışılan bu sistemin karşı karşıya bulunduğu sorunların ve çözüm önerilerinin net bir biçimde tespiti ve sistemin ilgili taraflarca tüm yönleriyle anlaşılabilmesi için elzemdir.

Bu amaçla, Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından hazırlanan ve 2005 yılından bu yana kamuoyuyla paylaşılan PGD Yıllık Raporlarının şeklinde ve içeriğinde, 2008 yılı itibarıyla önemli bir değişikliğe gidilerek, yürütülen denetimlerin yeterliliği ve etkinliği PGD kuruluşlarının mevcut altyapı imkanları da dikkate alınarak sayısal verilerden hareketle ölçülmeye başlanmıştır.

Bu şekilde hazırlanan PGD Yıllık Raporları ile, PGD kuruluşları tarafından ayrı ayrı yürütülmekte olan denetimler hakkında ulusal düzeyde tüm ilgili tarafların detaylı bilgilendirilmesi, sistemde seneler itibarıyla yaşanan gelişmelerin takip edilmesi, tam üyelik hedefi çerçevesinde ulusal PGD sistemimizin Avrupa Birliğindeki muadilleriyle karşılaştırılarak etkinliğinin ölçülmesi ve artırılması ile PGD faaliyetlerinin ulusal ve uluslararası düzeyde görünürlüğü ve bilinirliğinin sağlanması hedeflenmektedir.

2009 Yılı PGD Raporunun ortaya koyduğu tespitler raporda detaylı bir şekilde sunulmakla birlikte, 2009 senesi içinde PGD kuruluşları tarafından denetlenen ürünler ile önlem uygulanan tehlikeli ürün sayılarında diğer senelere kıyasla önemli orandaki artışı burada bir kez daha özellikle belirtmek istiyorum. Bu artış, PGD faaliyetlerinin gelişimini ve ürün güvenliğinin gün geçtikçe artan önemini göstermesi bakımından çarpıcıdır.

Bununla birlikte, sistemin karşı karşıya bulunduğu sorunlar da raporda kapsamlı bir şekilde incelenmektedir. PGD’de görevlendirilen denetim elemanlarının tam zamanlı olarak denetimlere vakfedilememesinin yarattığı niteliksel ve niceliksel denetim sorunları, PGD bütçesinin yetersizliği, laboratuvar analizine gönderilen ürün sayısındaki azlık, özellikle ürünlerdeki kimyasal risklere odaklanmayı engelleyen yasal ve idari altyapı eksiklikleri bu sorunlardan en önemlileridir. Bu sorunların bertarafı, hiç kuşkusuz, başta PGD kuruluşları olmak üzere çeşitli kamu kuruluşları arasında yakın ve sıkı bir işbirliğinin kurulmasını ve özel sektör ile tüketici kesiminin desteğinin alınmasını gerekli kılmaktadır.

Kullanılan yöntem ve belirlenen parametreler açısından ülkemizdeki PGD sisteminin kapsamlı analizine yönelik bir ilk çalışma olan bu raporun, güvenli ürünlerin piyasaya arz edilmesine yönelik çalışmaları destekleyecek şekilde önümüzdeki yıllarda daha da geliştirilerek yayımlanmasını ve hazırlanma amacına uygun olarak, PGD sisteminin etkinliğini arttıracak politikaları hayata geçirecek karar alıcılar için bir kaynak metin haline gelmesini diliyorum ve bu raporun hazırlanmasında katkısı bulunan ilgili tüm taraflara teşekkürlerimi sunuyorum.

ZAFER ÇAĞLAYAN

Devlet Bakanı

1- Şekil 1 - PGD kuruluşlarının bütçesi	11
2- Şekil 2 - PGD kuruluşu bazında fiilen denetim yapan denetmenlerin sayısı	12
3- Tablo A - Denetmen başına düşen yıllık denetim sayısı ve aynı sayıda ürün denetimi için gerekli tam zamanlı denetmen sayısı	13
4- Tablo B - (Şekil - 3) - Toplam denetlenen ürünler içinde teste tabi tutulanların payı	15
5- Tablo C - (Şekil - 4) - Toplam şikayet sayısı ile toplam denetlenen ürünler içinde şikayet üzerine denetlenen ürünlerin payı	16
6- Tablo D - (Şekil - 5) - Toplam denetlenen ürün sayısı ile bir önceki yıla göre değişim oranları	19
7- Şekil 6 - Ürün başına denetim maliyetleri	21
8- Tablo E - (Şekil - 7) - Toplam denetlenen ürünler içinde uygunsuz/güvensiz bulunanların payı	22
9- Tablo F - Toplam denetlenen ürünler içinde teste tabi tutulanların payı ile teste tabi tutulan ürünler içinde güvensiz çıkanların payı	24
10- Tablo G - Uygulanan toplam para cezası miktarı	25
11- Şekil 8 - PGD’de önlem alınan ürün sayısı/miktarı (2008 senesi ile karşılaştırmalı)	27
12- Tablo 1- Girdileri İtibarıyla PGD	37
13- Tablo 2- Laboratuvarlar	39
14- Tablo 3 - Hareket Noktası İtibarıyla PGD	44
15- Tablo 4- Çıktılar İtibarıyla PGD	46
16- Tablo 5- Alınan Önlemler	48

I. GİRİŞ

Ülkemizde yetkili kamu kuruluşları tarafından yürütülen piyasa gözetimi ve denetimi (PGD) faaliyetlerinin kayıt altına alınması, bu veriler üzerinden sistemin işleyişinin etkinliği ve verimliliği konusunda tespitlerde bulunabilmek ve politika önerileri getirebilmek bakımından önem taşımaktadır.

Ancak sadece kayıt altına alınan verilerden (denetlenen ürün sayıları, uygunsuz / güvensiz bulunan ürünler gibi) hareketle yapılacak bir değerlendirme ve karşılaştırmanın sistemin bütün yönleriyle ortaya konmasında eksiklik yaratacağı açıktır. Bu nedenle, PGD’de üretilen sonuçların mutlaka PGD alanındaki idari, mali ve teknik altyapı imkanları dikkate alınarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bu amaçla hazırlanan 2009 yılı PGD Raporunda, 2008 yılında AB uygulamaları da dikkate alınarak tespit edilen metodoloji ve parametrelerden hareketle, PGD kuruluşlarının idari, mali ve teknik altyapı imkanları sayısal olarak ortaya konmakta ve bu girdiler çerçevesinde PGD’de ne kadar sonuç üretilebildiği ölçülmeye çalışılmaktadır.

2008 yılı itibariyle PGD kuruluşları tarafından verilerin belirli bir standartta hazırlanmasına yönelik çalışmalar yapılmış olmasına rağmen, halihazırda 10 farklı kuruluş tarafından değişik amaç ve yöntemlerle yürütülen PGD faaliyetlerinin sayısal olarak aynı şekilde tutulan verilerden hareketle ortaya konması çok kolay olmamaktadır. Bu anlamda özellikle önümüzdeki senelerde verilerin standartlaştırılmasına yönelik olarak ilgili PGD kuruluşlarının çabası büyük önem taşımaktadır.

Yine de, bu raporla PGD alanında önemli tespitler ortaya konabilmiştir. Bunlar özetle aşağıda sıralanmaktadır:

- a)** Bütçe konusunda bilgi sağlayan kuruluşların verilerinden hareketle, ülkemizde PGD’ye ayrılan bütçe AB üyesi ülkelerin bütçeleri ile karşılaştırma yapılabilecek şekilde hesaplanabilmiştir.
- b)** Denetmen sayısı AB üyesi ülkelerle karşılaştırmaya imkan sağlayacak şekilde ortaya konabilmiş ve bu sayının yeterliliği konusunda bir değerlendirme yapabilmek mümkün olmuştur.
- c)** PGD’nin önemli bir parçasını oluşturan test/muayene işlemleri için ülkemizdeki mevcut laboratuvar altyapısı ve bu yapının yeterliliği değerlendirilebilmiştir.
- d)** Toplam denetlenen ürün sayısı konusunda veri sağlayan kuruluşlarda bir önceki seneye göre denetim sayılarındaki gelişmeler ortaya konabilmiş, denetimlerin şekli ve niteliği konusundaki eksiklikler tespit edilebilmiştir.

Bu olumlu gelişmelere rağmen verilerin değerlendirilmesinde bazı zorluklar da yaşandığı bir gerçektir. Bunlar özetle aşağıda sunulmaktadır:

- a)** Bazı kuruluşların işletme bazında bazılarının ise ürün birim adedi üzerinden veri tutması, kuruluşlar arasında toplam denetlenen ürün sayısı açısından anlamlı karşılaştırmalar yapılmasını engellediğinden, raporda sadece karşılaştırmaya imkan sağlayan veriler sunan kuruluşlar üzerinden bir değerlendirme yapılması mümkün olabilmıştır.
- b)** Bütçe konusunda ilgili PGD kuruluşlarının çoğunun belirli bir çalışma yaptığı görülürken, özellikle Sağlık Bakanlığı'ndan bir bütçe rakamı ortaya konamamış olması önemli bir eksiklik olarak görülmektedir.
- c)** PGD'de fiilen denetim gerçekleştiren denetmen sayısı konusunda da Sağlık Bakanlığı'ndan istenen veriler gelmediğinden, ülkemizde fiilen PGD yapan denetmenlerin toplam sayısı ortaya konamamış ve PGD'de önemli bir görev üstlenen bu Bakanlığın diğer kuruluşlarla karşılaştırması yapılamamıştır.
- d)** Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) ile Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından yürütülen denetimlerle ilgili gönderilen verilerdeki eksiklikler ise, bu kuruluşlarla ilgili bilgilerin gerek kurumsal bazda değerlendirilmesini gerekse diğer kuruluşlarla karşılaştırılmasını engellemiştir.

Yukarıda belirtilen sorunlara rağmen, 2009 yılı PGD Raporu, ülkemizdeki PGD sisteminin, PGD kuruluşlarının verilerinde belirli bir standartlaşma sağlanarak analize tabi tutulduğu ilk girişim olması bakımından önemlidir. PGD Yıllık Raporlarının önümüzdeki yıllarda daha da geliştirilerek yayımlanması ve ülkemizdeki PGD sisteminin etkin kılınmasına yönelik çabalarımıza ışık tutması hedeflenmektedir.

II.
2009 YILI İÇİNDE
TÜRKİYE'DE PGD
ALANINDA KAYDEDİLEN
ÖNEMLİ GELİŞMELER

1. Tüketici Ürünlerindeki Görev Dağılımının Netleştirilmesi

PGD'de 2009 senesi içinde kaydedilen önemli bir gelişme, ülkemizde özellikle hakkında herhangi bir mevzuat bulunmayan (düzenlenmemiş alanda yer alan) tüketici ürünleri konusundaki görev dağılımının netleştirilmesine yönelik çalışmalara başlanması ve ürünlerle ilgili denetim sorumluluğunun Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığı arasında paylaştırılmasıdır. Bununla birlikte, özellikle söz konusu ürünlerdeki farklı risk unsurlarına hangi kuruluş tarafından bakılacağı hususu önemine binaen gerçekleştirilen müteaddit toplantılar ve yazışmalara rağmen çözüme kavuşturulamayan bir alan olarak durmaktadır.

2. Mevzuatla İlgili Gelişmeler

PGD faaliyetlerinin dayanağını oluşturan 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Düzenlemelerin Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun'da belirtilen idari para cezalarını uygulayacak kamu kuruluşlarına uygulamada kolaylık sağlamak ve bu cezalara muhatap olabilecek ilgili tarafların para cezalarının miktarı hakkında tam bilgi sahibi olmalarını temin etmek üzere, Kanun'da belirtilen para cezalarının alt ve üst hadlerinin, 2009 yılı için tespit edilen yeniden değerlendirme oranı dikkate alınarak arttırılmasına yönelik Tebliğ 31/12/2009 tarihli ve 27449 (2. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

3. PGD Alanında Uluslararası Faaliyetlere Katılım

PGD kuruluşlarının ürünlere ilişkin olarak aynı mevzuatı uyguladığımız AB üyesi ülkelerdeki uygulamalar hakkında bilgi sahibi olması, bu konudaki tecrübelerini geliştirmesi ve AB üyesi ülkeler için öncelik olan ürün ve risk gruplarının ülkemiz için de birer öncelik haline getirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Bu bağlamda Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığı Avrupa Komisyonu tarafından finanse edilen ve PROSAFE (Avrupa Ürün Güvenliği Forumu) tarafından koordine edilen ürün bazında Ortak PGD Faaliyeti projelerine 2009 senesi içinde katılım sağlayarak, kendi tecrübelerini ve bilgilerini AB üyesi ülkelerle paylaşma imkanı bulmuşlardır.

III.
2009 YILINDA PGD
KURULUŞLARI
TARAFINDAN
GERÇEKLEŞTİRİLEN
FAALİYETLERİN
GİRDİLER, ÇIKTILAR VE
ETKİ/SONUÇLARI
ÜZERİNDEN
DEĞERLENDİRİLMESİ

PGD kuruluşlarımız tarafından 2009 yılında gerçekleştirilen faaliyetlerin, gerek kuruluşlar, gerekse sektörler arasında karşılaştırma yapılarak değerlendirilmesi için aşağıdaki üç unsuru ölçmeye yarayacak tablolar kullanılmıştır:

1. Girdiler:

- a) Bütçe ve denetim elemanı sayısı ile laboratuvar imkanlarının gösterildiği iki tablo (Tablo-1 ve Tablo-2),
- b) Doğrudan bir girdi olmasa da, PGD kuruluşlarını belli bir üründe PGD faaliyeti gerçekleştirme konusunda harekete geçiren şikayet/ihbar bilgilerinin yer aldığı bir tablo (Tablo-3)

2. Çıktılar: Gerçekleştirilen denetimler, denetimlerin içeriği, denetimlerde elde edilen bulgular ve uygulanan cezai yaptırımlar tablosu (Tablo-4)

3. Etki/Sonuçlar: Güvensizliği nedeniyle piyasaya arzı durdurulan, piyasadan ve tüketiciden geri çekilen ürünlere ilişkin tablo (Tablo-5)

Her ne kadar PGD kuruluşları tarafından sunulan verilerde geçen seneye göre bir standartlaşma kendini gösterse de, hala standartlaşmanın sağlanamadığı ve bazı PGD kuruluşları tarafından veri sunulamayan alanlar mevcut bulunmaktadır. Bununla birlikte, mevcut bilgiler PGD sistemine yönelik genel bir bakış açısı edinebilmek bakımından yeterli görülmektedir.

1) GİRDİLERİ İTİBARIYLA PGD

Bu bölümde ülkemizdeki PGD sistemi idari, mali ve teknik imkanlar çerçevesinde değerlendirilmekte ve bütçe, denetmen sayısı ve laboratuvar imkanlarının yeterliliği AB üyesi ülkelerle de kıyaslanarak ele alınmaktadır. PGD için önemli bir veri kaynağı olan şikayetlerin de PGD'nin tetikleyicisi olarak rolü ve ne kadar etkinlikte kullanıldığı bu bölümde değerlendirilmektedir.

A. Bütçe (PGD Faaliyetleri İçin Kullanılan Kaynak):

PGD bütçesiyle ilgili temel sorun, ne kadarlık bir bütçenin etkin bir PGD için yeterli olacağı konusunda net bir tespit ortaya konamamasıdır. Bu konuda anlamlı bir değerlendirme, ancak aynı mevzuatı uygulayan AB üyesi ülkelerle bir karşılaştırma yapılması halinde ortaya çıkacaktır. Aşağıdaki bölümde PGD'ye ülkemizde ayrılan toplam bütçe ortaya konulacak ve bu rakam AB üyesi ülkelerdeki PGD bütçesi ile karşılaştırılacaktır.

Kullanılan metodoloji:

PGD için bütçe hesaplanırken kullanılan yöntem, ilgili raporlama döneminde PGD için harcanan tüm doğrudan ve dolaylı giderlerin (personel gideri, numune ve analiz bedelleri, eğitim, ulaştırma, ofis ekipmanı ve giderleri vs.) tablolara yansıtılması şeklindedir.

Personel giderlerinden denetmenlere ayrılan kaynak, tam zamanlı olarak çalışan denetim elemanı sayısı tespit edilerek, bu sayı ile bu elemanların idareye yıllık maliyet rakamları çarpılarak bulunmuştur. Denetim elemanları dışında kalan, fakat dolaylı olarak PGD ile ilgili çalışan personel için harcanan kaynak ise, sözkonusu personelin sayısı, bu personelin mesaisinin ne kadarını PGD ile ilgili konulara vakfettiğine ilişkin makûl bir varsayım dikkate alınarak hesaplanmıştır.

Numune bedeli ile laboratuvar analizi konusunda da, numune bedeli ödenmiş ve analize tabi tutulmuş olan ürünler için ödenmiş olan (ödenmesi gerekmesine rağmen ödenmemiş olanlar dahil – Sağlık Bakanlığı ile Refik Saydam Hıfzısıhha Merkezi Laboratuvarı arasında olduğu gibi) analiz bedeli de dahil olacak şekilde hesaplanmıştır.

Yetkili kuruluşların PGD ile doğrudan ya da dolaylı olarak ilgili birimlerinin cari ofis giderlerine, PGD ile ilgili olarak gerçekleştirilen eğitim faaliyetlerine ve yurtiçi-yurtdışı seyahatlere harcanan kaynak da PGD bütçelerine dahil edilmiştir.

Sonuçların Değerlendirilmesi:

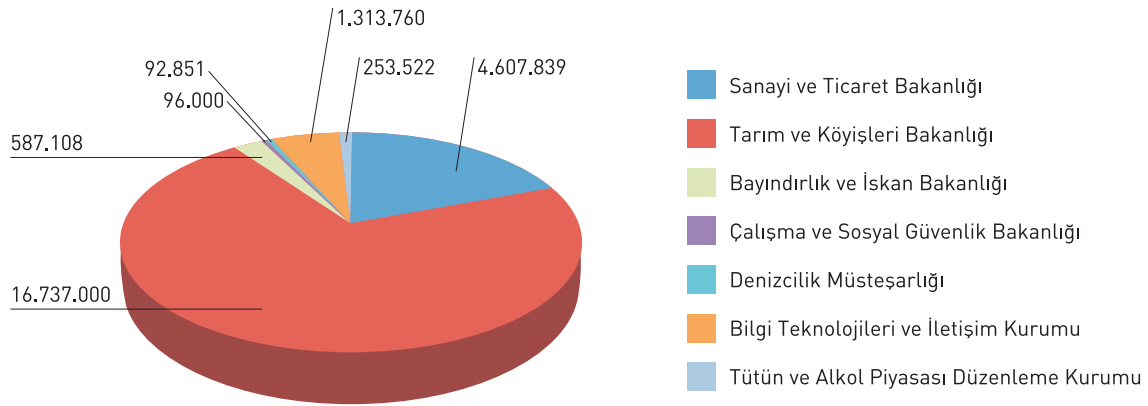
i. Bütçeyle ilgili olarak PGD kuruluşları tarafından sunulan veriler ürün grubu bazında detaylandırılmış olarak Tablo 1'de yer almaktadır (Bkz. Sayfa 37). Bu veriler genel anlamda yeterli olmakla birlikte, özellikle Sağlık Bakanlığı'ndan net bir bütçe rakamı alınamaması, ulusal PGD bütçesinin tam olarak hesaplan-

mamasına ve PGD’de önemli bir rolü bulunan bu Bakanlığın ulusal PGD bütçesi içindeki yerinin değerlendirilememesine yol açmaktadır.

ii. EPDK ile Çevre ve Orman Bakanlığı’ndan da PGD’ye ayrılan bütçe konusunda bir rakam alınamamıştır.

iii. Diğer kuruluşlar tarafından sunulan bütçe rakamları Şekil 1’de yer almaktadır.

ŞEKİL 1 - PGD Kuruluşlarının Bütçesi

iv. Şekil 1’den de görüleceği üzere, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu sırasıyla 4.607.839 TL ve 1.313.760 TL’lik bütçeleri ile, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı’ndan sonra PGD’ye en fazla kaynak ayıran kuruluşlardır.

v. Tablo 1 ve Şekil 1’deki verilerin incelenmesinden,

a) bütçe konusunda veri sağlayan 7 kuruluşun PGD’ye ayırdığı bütçelerin toplamının 23.688.080 TL olduğu,

b) bu rakam içinde Tarım ve Köyişleri Bakanlığı’nın bütçesinin 16.737.000 TL ile Sağlık Bakanlığı, EPDK ve Çevre ve Orman Bakanlığı hariç olmak üzere PGD’ye ayrılan toplam bütçenin % 70’ini oluşturduğu,

c) Tarım ve Köyişleri Bakanlığı’nın bütçesinin 16.000.000 TL’lik bölümünün ise sadece gıda ve yeme ilişkin bütçe rakamı olduğu,

d) geri kalan 6 kuruluşun denetimlerini, toplamda yaklaşık 7.000.000 TL’lik bir bütçe ile yürütmekte olduğu

görülmektedir.

vi. Avrupa Komisyonu tarafından gıda dışında yer alan tüketici ürünleri ile ilgili olarak yürütülen bir çalışma, AB üyesi ülkelerde PGD'ye ayrılan toplam bütçenin ulusal bütçeye oranının %0.01 ila % 0.1 arasında değiştiğini ortaya koymaktadır.

vii. Ülkemizde PGD'ye ayrılan kaynağın, 2009 senesi ulusal bütçeye oranı (259.156 Milyon TL'lik toplam merkezi bütçe gideri) yaklaşık % 0.009'dur. Gıda ve yeme ayrılan kaynak hariç tutulduğunda ise bu rakam %0.003'e düşmektedir.

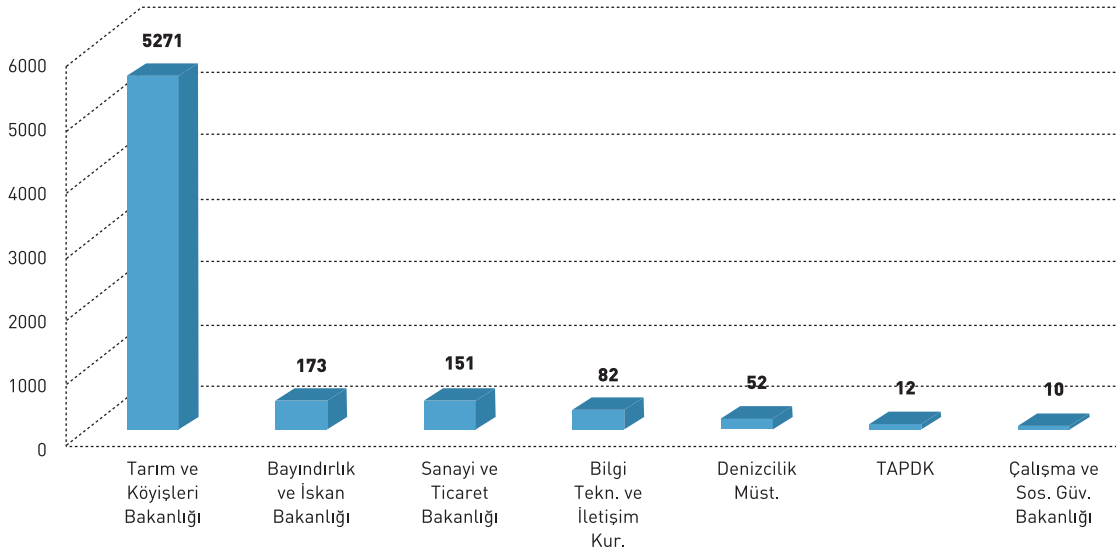
viii. Dolayısıyla ülkemizde PGD için ayrılan kaynakların AB üyesi ülkelere kıyasla oldukça düşük olduğu görülmektedir.

B. İnsan Kaynakları (Denetmen Sayısı ve Denetmen Başına Düşen Eğitim):

PGD kuruluşları tarafından denetimler için görevlendirilen denetmenler ile fiilen denetim gerçekleştirmiş olan denetmenlerin ürün grubu bazında sayısı Tablo 1'de (Bkz. Sayfa 37) yer almaktadır.

Aşağıdaki grafikte ise, 2009 senesi içinde fiilen denetim gerçekleştirmiş olan denetmenlerin kuruluş bazında toplam sayıları verilmektedir:

ŞEKİL 2 - PGD Kuruluşu Bazında Fiilen Denetim Yapan Denetmenlerin Sayısı

i. Sağlık Bakanlığı tarafından fiilen denetim yapan denetmen sayısı net olarak ortaya konulamamıştır. Bu kuruluşun denetmen sayısı PGD'de görevlendirilen denetmen sayısı olan 1200 rakamı temel alınarak aşağıdaki değerlendirmelere yansıtılmaktadır.

ii. Denizcilik Müsteşarlığı ve Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu (TAPDK) dışında kalan kuruluşlarda denetmen sayılarında bir önceki yıla göre çok fazla artış olmadığı görülmektedir. Bu kuruluşlarda ise sırasıyla % 30'luk ve % 20'lik artışlar söz konusudur.

iii. Fiilen denetim yapan toplam denetmen sayısı, Tarım ve Köyşleri Bakanlığı hariç olmak üzere, diğer 7 kuruluşta 1680'dir. Tarım ve Köyşleri Bakanlığı'nda ise sadece gıda ve yem için toplam 5271 denetmenin fiilen görev yaptığı görülmektedir.

iv. Denetmen sayılarının nüfusa oranına ilişkin olarak AB'de yapılan bir çalışmada, 50 bin kişiye 1 denetim elemanının düştüğü ortaya çıkmıştır. Aynı karşılaştırma ülkemiz için yapıldığında, (gıda ve yeme münhasıran PGD yapan denetmenler hariç olmak üzere), PGD'de fiilen denetim yapan elemanların ülke nüfusuna oranının (ülke nüfusu 71 milyon olarak baz alınmıştır), 42 bin kişiye 1 denetmen olarak çıktığı ve bu oranın ise, AB üyesi ülkelerdeki orana yakın olduğu görülmektedir.

v. PGD'de görevlendirilen denetmenlerin sayısının yeterliliği ve kuruluşların ilave denetmen ihtiyacı ülkemizde uzun yıllar tartışma konusu olmuştur. Yukarıdaki veriler ışığında, ülkemizde bu aşamada PGD için bir denetim elemanı açığından bahsetmek doğru bir yaklaşım olmayacaktır.

vi. Denetmen sayısı yeterli görülmekle birlikte, denetmenlerin tam zamanlı olarak PGD işine vakfedilmemesi sistemin önemli eksikliklerinden biri olarak göze çarpmaktadır.

vii. Özellikle bazı PGD kuruluşlarında fiilen denetim yapan denetmen sayısına göre denetlenen toplam ürün sayısındaki azlık bunun bir göstergesi olması bakımından çarpıcıdır. Tablo A'de PGD kuruluşlarında denetmen başına düşen yıllık denetim sayıları ile ilgili kuruluşlarda aynı sayıda ürün denetiminin kaç tane tam zamanlı denetmen ile yürütülebileceği yer almaktadır:

TABLO A - Denetmen Başına Düşen Yıllık Denetim Sayısı ve Aynı Sayıda Ürün Denetimi İçin Gerekli Tam Zamanlı Denetmen Sayısı

İlgili PGD Kuruluşu	Denetlenen Toplam Ürün Sayısı	Fiilen Denetim Yapan Denetmen Sayısı	Denetmen Başına Yıllık Denetim Sayısı	Aynı Sayıda Ürün Denetimi İçin Gerekli Tam Zamanlı Denetmen Sayısı
Bayındırlık ve İskan Bakanlığı	720	173	4	8
Denizcilik Müsteşarlığı	258	52	5	3
Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu	762	82	9	8
Sağlık Bakanlığı (deterjanlar hariç)	13.628	1200	11	137
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı	22.756	151	151	230
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	409	10	40	5

viii. Yukarıdaki tablodan da görüleceği üzere, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı hariç olmak üzere, diğer 5 PGD kuruluşunda denetmen başına düşen yıllık denetim sayıları oldukça düşüktür.

ix. Tam zamanlı bir denetmenin yılda ortalama 100 ürün denetlemesi varsayımı yapıldığında, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nda tam zamanlı 8 denetmenin yapabileceği işi yarı zamanlı 173 denetmenin, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nda tam zamanlı 8 denetmenin yapabileceği işi 82, Denizcilik Müsteşarlığı'nda ise tam zamanlı 3 denetmenin yapabileceği işi 52 denetmenin yaptığı görülmektedir.

x. Sağlık Bakanlığı'nda ise 137 tane tam zamanlı denetmen tarafından gerçekleştirilebilecek olan oyuncak, tıbbi cihaz ve kozmetik denetimleri için 1000'i aşkın denetmenin istihdam edildiği ve görevlendirildiği görülmektedir. Zira bu rakamın, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı hariç olmak üzere, diğer 5 PGD kuruluşunun fiilen denetim yapan toplam denetmen sayısının iki katına tekabül ettiği görülmektedir.

xi. Bu sonuç, söz konusu kuruluşlarda denetim elemanlarının aynı zamanda ilgili kuruluşun diğer faaliyetleriyle de uğraşması veya ilgili sektörlerdeki denetimin farklı unsurları içermesi (yapı denetimi, gezi teknelerinin kayıt işlemi gibi) gibi sebeplerden de kaynaklanabilmektedir. Ülkenin coğrafi büyüklüğü de denetmen sayısını arttıran bir faktördür. Bununla birlikte, özellikle PGD konusundaki görev dağılımının netleştirilerek, sadece PGD işine vakfedilecek denetmenlerin tespitine yönelik gerekli tedbirlerin bu kuruluşlarda alınmasında fayda görülmektedir. Bu durumda denetim rakamlarında ve denetimlerin niteliğinde de önemli bir gelişme kaydedileceği açıktır.

xii. Bu konudaki bir diğer sorun ise, özellikle Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığı gibi birden fazla sektörde denetim yapan kuruluşlarda ürün kategorisi bazında denetmen sayılarının ortaya konmasında yaşanan güçlülüdür. Bu kuruluşlarda denetmenler birden fazla mevzuat kapsamında denetimden sorumlu olduklarından bir denetmenin her bir sektöre ayırdığı zamanı ölçmek mümkün olamamaktadır.

xiii. TAPDK'nın ise 12 denetmen ile toplam 46.922 adet ürünü denetlediği, denetmen başına senelik yaklaşık 3910 ürünün düştüğü ortaya çıkmaktadır ki, sayının bu şekilde çıkmasının nedeni, TAPDK tarafından denetim sayısının ürün birim adedi üzerinden kayıt altına alınmasıdır.

xiv. Denetmen başına düşen eğitimin sayısına (gün/yıl) bakıldığında, hemen hemen bütün kuruluşlarımızın denetmen eğitimi için belirli bir zaman ayırdıkları dolayısıyla PGD'nin iyileştirilmesine yönelik çabada bulunduklarını söylemek mümkündür.

C. Laboratuvar Altyapısı

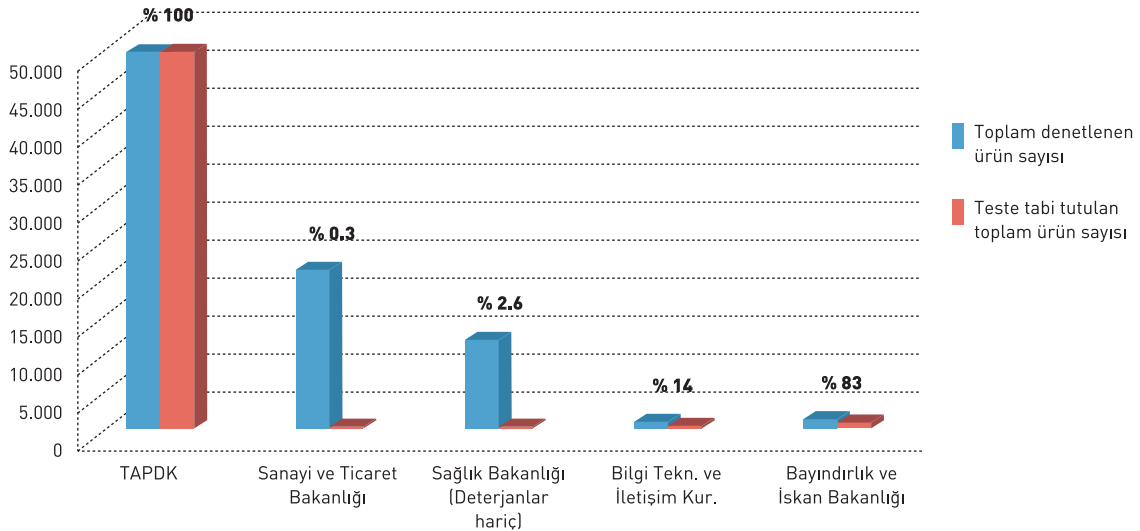
Tablo 2’de (Bkz. Sayfa 39) sunulan PGD kuruluşlarının laboratuvar altyapısı ile ilgili verilerin tetkikinden, PGD yapılan çoğu ürün grubu için ülkemizde bir laboratuvar altyapısı olduğu ve bu laboratuvarların da önemli bir bölümünün akredite olduğu ortaya çıkmaktadır.

Laboratuvarlar konusundaki bu olumlu gelişmeye rağmen, aşağıda yer alan Tablo B, özellikle PGD’de analize gönderilen ürün sayısının bazı kuruluşlarda oldukça düşük seviyelerde olduğunu göstermektedir.

TABLO B - Toplam Denetlenen Ürünler İçinde Teste Tabi Tutulanların Payı

İlgili PGD Kuruluşu	Toplam Denetlenen Ürün Sayısı	Teste Tabi Tutulan Toplam Ürün Sayısı	Toplam Denetlenen Ürünler İçinde Teste Tabi Tutulanların Payı
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı	22.756	69	% 0.3
Sağlık Bakanlığı (Deterjanlar hariç)	13.628	361	% 2.6
Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu	762	109	% 14
Bayındırlık ve İskan Bakanlığı	720	615	% 85
TAPDK	46.921	46.921	% 100

ŞEKİL 3

i. Denizcilik Müsteşarlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’nın sorumlu oldukları ürünlerle ilgili laboratuvar altyapısının mevcut olmaması, Çevre ve Orman Bakanlığı ile EPDK’nın bu konuda veri sağlamamış olmaları, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı’nda teste tabi tutulan ürün sayısı bilinmekle birlikte, toplam denetlenen ürün sayısının anılan Bakanlık tarafından tutulmaması ve Sağlık Bakanlığı tarafından

deterjanlarla ilgili sunulan verilerin ürün birim adedi üzerinden olması nedenleriyle, söz konusu kuruluşlarla ve ürünlerle ilgili bilgi bu tabloya eklenememiştir.

ii. Konu hakkında veri sağlayan kuruluşlardan, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile TAPDK'nın teste gönderdikleri ürün sayılarının diğer kuruluşlara göre yüksekliği dikkat çekicidir.

iii. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı gibi kendi laboratuvar imkanları bulunmayan kuruluşlar açısından, laboratuvarlardan hizmet alımı konusunda mevcut bütçenin kullanımı ile ilgili olarak yaşanan sıkıntılar teste gönderilen ürün sayısının azlığının önemli bir nedenidir.

iv. PGD'de denetime konu bütün ürünlerin test edilmesinden ziyade, daha ileri bir incelemeye gerek görülen ürünlerde testlerin yapılması önemli bir prensiptir. Bu yaklaşım, özellikle kısıtlı kamu kaynakları ile yürütülen denetimlerde etkinliği sağlamanın da bir yöntemidir. Bununla birlikte, özellikle PGD'nin önemli bir bölümünü gerçekleştiren Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığı'nın sayılarındaki düşüklük, mevcut laboratuvar altyapısının yeterliliği de göz önünde bulundurulduğunda dikkat çekicidir ve nedenlerinin ve çözümlerinin bir an evvel ortaya konması önemlidir.

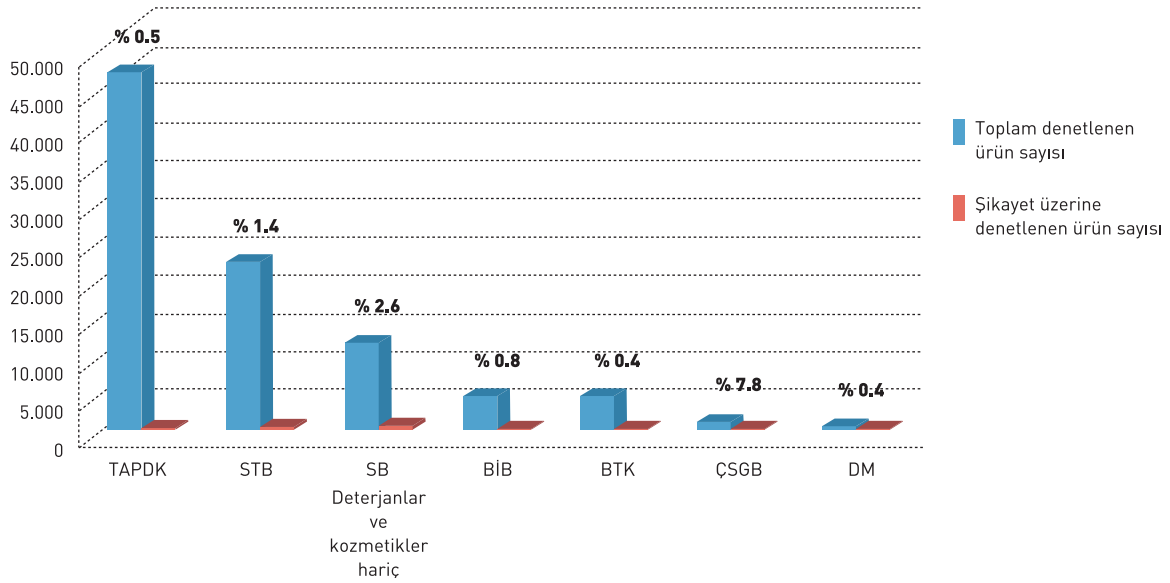
D. Şikayetler (Alınan Toplam Şikayet Sayısı) ve Şikayet Üzerine Denetim (Şikayet Üzerine Denetlenen Ürün Sayısı ve Şikayet Olmaksızın Denetlenen Ürün Sayısı):

PGD faaliyetleri için önemli bir veri kaynağı olan şikayetlerle ilgili bilgiler Tablo 3'te (Bkz. Sayfa 44) yer almaktadır. Şikayetlerle ilgili dikkat çeken en önemli unsur, şikayet sayısının ve şikayetler baz alınarak denetlenen ürün sayısının toplam denetlenen ürünler içerisinde çok az bir orana tekabül etmesidir. Konu hakkında bilgi sunan kuruluşlara ulaşan şikayetlerin sayısı ile şikayet üzerine denetlenen ürünlerin toplam denetim rakamına oranı aşağıdaki tabloda verilmektedir:

TABLO C - Toplam Şikayet Sayısı ile Toplam Denetlenen Ürünler İçinde Şikayet Üzerine Denetlenen Ürünlerin Payı

İlgili PGD Kuruluşu	Toplam Şikayet Sayısı	Şikayet Üzerine Denetlenen Ürün/Toplam Denetlenen Ürün
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı	199	% 1.4 (321/22.756)
Sağlık Bakanlığı (Deterjanlar ve kozmetikler hariç)	205	%2,6 (365/13.628)
Bayındırlık ve İskan Bakanlığı	6	%0,8 (6/720)
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	9	% 7,8 (32/409)
Denizcilik Müsteşarlığı	1	% 0,4 (1/258)
Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu	3	% 0,4 (3/762)
Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu	24	% 0,05 (23/46921)
Tarım ve Köyşleri Bakanlığı (İyem ve yem hammaddeleri hariç)	18411	Toplam Denetlenen Ürün Sayısı Bakanlıkça Tutulmadığından Bir Oran Sunulamamaktadır.

ŞEKİL 4

i. Kuruluşlara ulaşan şikayet sayıları geçtiğimiz seneye kıyaslandığında, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nda düşüş, Sağlık Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Denizcilik Müsteşarlığı ve TAPDK'da artış olduğu görülmektedir. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na ulaşan şikayet sayısı bir önceki seneye aynıdır.

ii. Tarım ve Köyşleri Bakanlığı'nda gıda, gıda ile temas eden materyaller ile kimyevi ve organik gübrelerle ilgili olarak Bakanlığa ulaşan toplam şikayet sayısı 18.411 olup, söz konusu Bakanlıkta şikayet mekanizmasının diğer kuruluşlara göre oldukça etkin çalıştığını söylemek mümkündür.

iii. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından şikayet üzerine denetlenen ürün sayısının toplam denetlenen ürün sayısına oranı 2008 senesinde bazı ürünlerde % 50 ve üzerinde seyrederken, bu sene oranlarda çok ciddi düşüşler göze çarpmaktadır. Şikayetlerle ilgili olarak, bu Bakanlıktaki durumunun dikkatle incelenmesi ve sebeplerinin ortaya konulması gerektiği açıktır.

iv. Sağlık Bakanlığı'na ulaşan şikayetlerin ise %95'i tıbbi cihazlarla ilgilidir. Oyuncak ve deterjanlarda yılda sadece 11 şikayetin alınması bu mekanizmanın tüketiciler, üreticiler nezdinde bilinirliği konusunda şüphe yaratmaktadır. Kozmetik ürünlerle ilgili olarak ise, Bakanlığa ulaşan toplam 64 adet şikayet üzerine denetlenen ürün bilgisi sunulamadığından, bu konudaki değerlendirme yukarıdaki tabloya (Tablo C) yansıtılamamıştır.

v. Bu durumda, Tarım ve Köyşleri Bakanlığı hariç olmak üzere, şikayetlerin 2009 senesi için PGD kuruluşları açısından bir tetikleyici olduğunu söylemek güç olacaktır. Dolayısıyla başta Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığı olmak üzere, şikayet mekanizmasının ilgili taraflarca etkin bir şekilde kullanımının sağlanması için tedbirlerin bir an önce alınması yerinde olacaktır (İlgili tarafların bu mekanizma hakkında bilgilendirilmesi ve özellikle şikayette bulunan kişi ve kuruluşların mağduriyetini önleyici ve gizliliğini sağlayıcı tedbirlerin alınması gibi).

E. Şikayet Kaynakları (Kişiler, Tüketici Örgütleri, Basın-Yayın Kuruluşları, Sektör ve Diğer):

Şikayet kaynaklarına göre bir değerlendirme yapıldığında ise,

- a)** Tarım ve Köyşleri Bakanlığı'nda buna yönelik bir istatistik tutulmadığı,
- b)** tüketici örgütlerinden TAPDK ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na gelen birer adet şikayet dışında diğer PGD kuruluşlarına hiç şikayetin gelmemiş olduğu,
- c)** özellikle birkaç ürün grubunda (yapı malzemeleri, kişisel koruyucu donanım) şikayetlerin tamamının sektörden geldiği görülmekle birlikte, genel olarak sektörün de şikayet mekanizmasını etkin olarak kullanmadığı

müşahade edilmektedir.

Sonuç olarak, tüketici örgütleri ve sektör temsilcilerinin özellikle piyasada yer alan uygunsuz ve güvensiz ürünlerle ilgili çeşitli platformlarda dile getirdikleri şikayetlerini PGD kuruluşlarına somut veri bazında iletmedikleri ortaya çıkmaktadır. Tüketici örgütleri ve sektör temsilcilerinin, ilgili PGD kuruluşlarına bu konuda bilgi sağlayacak gerekli mekanizmaları oluşturmaları ve tedbirleri almaları gerekmektedir.

2) ÇIKTILARI İTİBARIYLA PGD

Bu bölümde, PGD faaliyetlerinin çıktıları olan denetlenen toplam ürün sayısı, uygun ve aykırı bulunan ürünler, denetim şekli ve PGD’de uygulanan idari para cezaları ile ilgili değerlendirmelerde bulunmaktadır.

A. Denetimler (Denetlenen Toplam Ürün Sayısı):

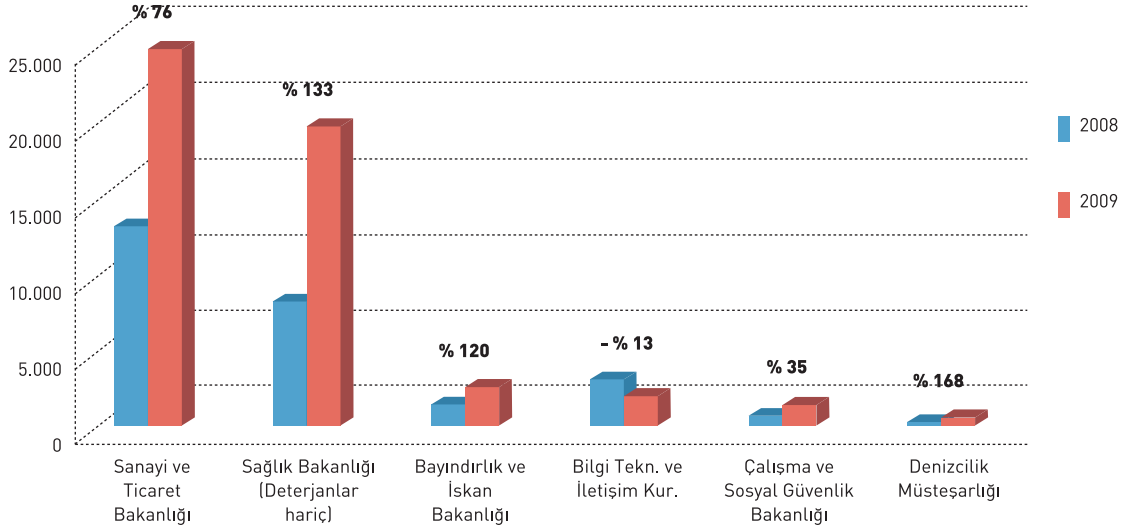
PGD kuruluşları tarafından 2009 senesi içinde denetlenen toplam ürün sayısı, ürün grubu bazında detayları da içerecek şekilde Tablo 4’te (Bkz. Sayfa 46) yer almaktadır. Bu raporda “denetlenen ürün” terimi ile, marka-model bazında ayırım yapılabilen “ürün partisi sayısı” işaret edilmektedir.

Bununla birlikte, Tarım ve Köyşleri Bakanlığı’nın özellikle gıda, yem ve kimyevi gübrelerde yürüttükleri denetimleri işletme bazında tutmaları nedeniyle, bu Bakanlık tarafından ürün bazında toplam denetim rakamının sunulması mümkün olamamaktadır. Sağlık Bakanlığı’nın deterjanlardaki, TAPDK’nın ise sorumlu olduğu ürünlerdeki denetim istatistiklerini ürün birim adedi üzerinden tutmaları nedeniyle, bu ürünlerle ilgili veriler de aşağıdaki değerlendirmelere yansıtılamamıştır. Konu hakkında veri sağlayan diğer kuruluşlara ait bilgiler Tablo D’de gösterilmektedir:

TABLO D - Toplam Denetlenen Ürün Sayısı İle Bir Önceki Yıla Göre Değişim Oranları

İlgili PGD Kuruluşu	Toplam Denetlenen Ürün Sayısı (2008)	Toplam Denetlenen Ürün Sayısı (2009)	Bir Önceki Yıla Göre Değişim
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı	12.929	22.756	% 76
Sağlık Bakanlığı (Deterjanlar hariç)	5.853	13.628	% 133
Bayındırlık ve İskan Bakanlığı	328	720	% 120
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	304	409	% 35
Denizcilik Müsteşarlığı	96	258	% 168
Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu	877	762	- % 13,2
TOPLAM	20.387	38.533	% 89

ŞEKİL 5

i. Tablonun tetkikinden, PGD kuruluşlarının çoğunun toplam denetledikleri ürün sayılarında bir önceki seneye göre ciddi artışlar olduğu söylenebilmektedir.

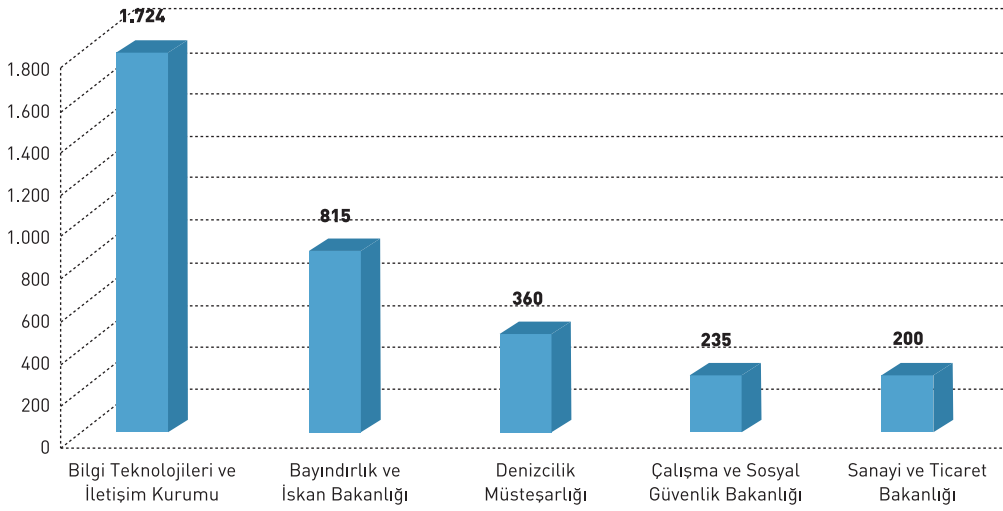
ii. Toplam denetim rakamları incelendiğinde, PGD denetimlerinin önemli bir bölümünün Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığı arasında bölüşüldüğü, diğer dört PGD kuruluşunu da eklediğimizde, toplam denetlenen ürün sayısının 38.553'e ulaştığı görülmektedir.

iii. Ürün grubu bazında incelendiğinde, aerosol kaplar, otomatik olmayan tartı aletleri, yasal metroloji, hazır ambalajlama, oyuncaklar, yapı malzemeleri, gezi teknelerindeki yıllık artış oranlarının dikkate değer bir şekilde fazla olduğu görülmektedir.

iv. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından düzenlenmemiş alanda yer alan tüketici ürünlerindeki denetimlere 2009 senesi içinde başlanmış olması bir diğer olumlu gelişme olarak belirtilmelidir.

v. Ürün başına denetim maliyetleri, PGD kuruluşlarının ürünün denetimi için ne kadarlık bir maliyete katlandığını göstermesi ve bu maliyetin diğer kuruluşlarla kıyaslanması bakımından önemlidir. Ürün başına denetim maliyetleri bu konuda bilgi sağlayan kuruluşlardan gelen veriler çerçevesinde aşağıda sunulmaktadır:

ŞEKİL 6 - Ürün Başına Denetim Maliyetleri

vi. Yukarıdaki rakamlar her bir denetimin PGD kuruluşu bazında maliyetini vermekle birlikte, denetim maliyetlerinin yüksekliği ile teste tabi tutulan ürün sayısının fazlalığı arasında özellikle Bayındırlık ve İskan Bakanlığı açısından doğrudan bir ilişki olduğu görülmektedir. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı aynı zamanda denetlediği ürünlerde en fazla test yapmış kuruluşlardan biridir.

vii. Bununla birlikte, özellikle Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'ndaki ürün başına denetim maliyetinin diğer dört kuruluşun toplamından da fazla olması özel bir incelemeyi gerekli kılmaktadır. Bu kuruluş tarafından teste tabi tutulan ürün sayısı özellikle Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın iki katına yakın olmakla birlikte, ürün başına denetim maliyeti aynı Bakanlıkla karşılaştırıldığında yaklaşık sekiz kata tekabül etmektedir. Telsiz ve telekomünikasyon terminal ekipmanlarında ürün başına denetim maliyetinin yüksekliği, önemli oranda, bu ürünlerdeki test maliyetinin yüksekliğinden kaynaklanmaktadır.

viii. Denizcilik Müsteşarlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın maliyetlerindeki yükseklik, bu kuruluşların teste tabi tuttuğu hiçbir ürünün olmaması dikkate alındığında, üzerinde düşünülmesi gereken bir diğer konu olarak ortaya çıkmaktadır. Bu noktada, özellikle Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı açısından, ürün başına denetim maliyetlerinin yüksekliğinin, denetim elemanlarının Ankara'da bulunması, Ankara dışındaki tüm denetimler için bu personelin görevlendirilmesi nedeniyle ulaşım ve konaklama giderlerinin maliyetlere yansımından kaynaklandığı belirtilebilir.

ix. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın ise, gerek kullandığı personel, gerekse teste tabi tuttuğu ürün sayısı dikkate alındığında, diğer kuruluşlardan daha az maliyetle daha fazla ürün denetimi gerçekleştirdiği söylenebilmektedir.

x. Sağlık Bakanlığı tarafından PGD'de kullanılan personel ve diğer masrafların bütçelendirilememesi, bu Bakanlıkla ilgili maliyet hesabı yapılamamasına yol açmaktadır.

B. Mevzuata Göre (Uygun Bulunan Ürün Sayısı ve Aykırı Bulunan Ürün Sayısı):

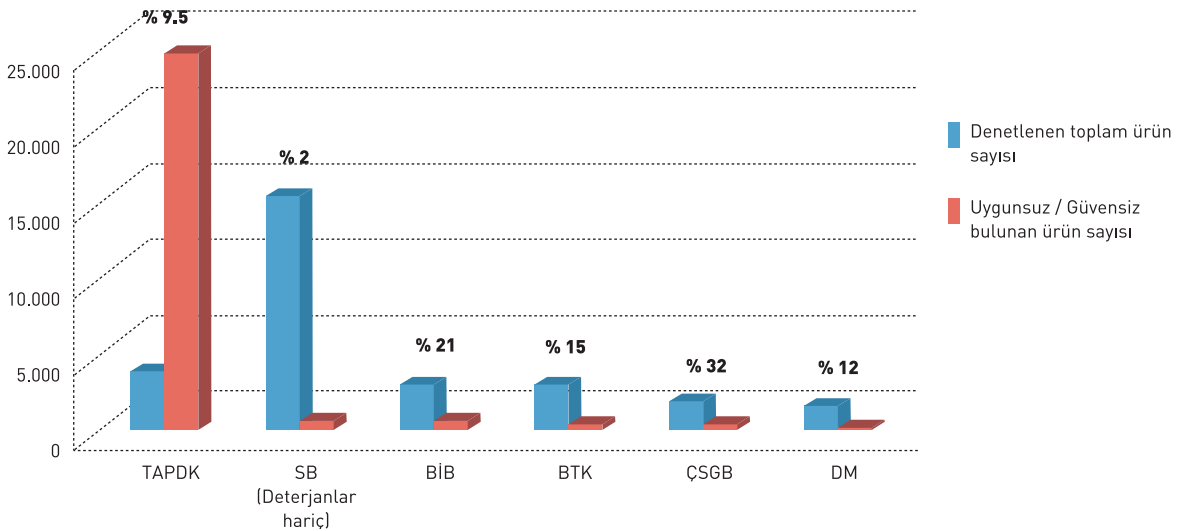
i. 2009 senesi içinde Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı (deterjanlar hariç), Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Denizcilik Müsteşarlığı ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından yürütülen denetimlerde ilgili mevzuatına uygun olmayan ve güvensiz bulunan ürünlerdeki toplam rakam 2847'dir ve bu sayı 6 kuruluşun yürüttüğü toplam denetim içinde % 7,4'lük bir orana tekabül etmektedir. (Bkz. Tablo 4, Sayfa 46)

ii. Kuruluş bazında incelendiğinde, toplam denetlenen ürünler içinde uygunsuz / güvensiz bulunanların oranı Tablo E'de yer almaktadır:

TABLO E - Toplam Denetlenen Ürünler İçinde Uygunsuz / Güvensiz Bulunanların Payı

İlgili PGD Kuruluşu	Denetlenen Toplam Ürün Sayısı	Uygunsuz/Güvensiz Bulunan Ürün Sayısı	Toplam Denetlenen Ürünler İçinde Uygunsuz/Güvensiz Bulunanların Payı
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı	22.756	2.147	% 9,5
Sağlık Bakanlığı (Deterjanlar hariç)	13.628	267	% 2
Bayındırlık ve İskan Bakanlığı	720	154	% 21
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	409	131	% 32
Denizcilik Müsteşarlığı	258	32	% 12
Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu	762	116	% 15
TOPLAM	38.533	2.847	% 7,4

ŞEKİL 7

iii. Her ne kadar bu oran, PGD kuruluşlarının ne kadar etkinlikle PGD yaptığının ölçülmesi bakımından önemli olsa da, tek başına yeterli değildir. Bu oranla birlikte, ürünlerin ne kadarının uygunsuz, ne kadarının güvensiz bulunduğu ve uygunsuz/güvensiz bulunanların ise ne kadarının asli ne kadarının tali uygunsuzluklar/güvensizlikler olduğunun ortaya konulması gerekmektedir.

iv. Bu kapsamda bir değerlendirme yapıldığında, yukarıdaki tabloda sunulan oranların tatmin edici olmadığı ve PGD kuruluşlarının yaptıkları denetimlerde tam anlamıyla uygunsuz/güvensiz ürüne odaklanamadıkları sonucu ortaya çıkmaktadır.

v. Güvensiz bulunan ürünler içinde de bir inceleme yapıldığında sonuçların çok farklı olmadığı görülmektedir. Bu çerçevede;

a) 6 kuruluş tarafından yürütülen denetimler neticesinde uygunsuz/güvensiz bulunan toplam 2.847 adet ürünün sadece 333 adedinin güvensiz çıktığı,

b) güvensiz bulunan ürünlerden ise sadece 71 adet ürünle ilgili piyasaya arzın yasaklanması, piyasadan toplatma ve bertaraf müeyyidelerinin uygulandığı,

c) diğer ürünlerde ise, güvensizliğin giderilmesine yönelik tedbirlerin alındığı

görülmektedir.

Örneğin Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından güvensiz olduğu tespit edilen 218 adet ürünün 201 adedinde güvensizliğin giderildiği, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nda da 24 adet üründen 7 ürünle ilgili düzeltme uygulandığı, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından tespit edilen 52 adet güvensiz üründe tümü için güvensizliğin giderilmesine yönelik önlem alındığı anlaşılmaktadır.

vi. Uygunsuz bulunan ürünlerde ise, idari para cezası uygulanan ürünlerle aykırı bulunan ürünlerin sayılarının örtüşmemesi, uygunsuzlukların çoğunun firmalar tarafından giderilebilir nitelikte tali uygunsuzluklar olduğu sonucunu doğurmaktadır. Bu oran Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nda % 50'lere, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nda % 40'lara yaklaşırken, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Denizcilik Müsteşarlığı ve Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nda % 100 olarak ortaya çıkmaktadır.

vii. Sağlık Bakanlığı'nda uygunsuz/güvensiz bulunan ürünlerin toplam denetlenen ürünlere oranı diğer kuruluşlara göre oldukça düşük seviyede seyretmektedir. Burada özellikle oyuncak sektörü açısından uygunsuz bulunan ürünlerden düzeltici faaliyet uygulananların "uygun bulunan ürün" olarak rapora yansıtılmasının da etkili olduğu düşünülmekle birlikte, bu Bakanlıkta da oranın diğer kuruluşlardan çok farklı olmayacağı müşahade edilmektedir.

viii. Sonuç olarak, yürütülen toplam denetimler içinde güvensizlik oranlarının bu kadar düşük olmasının birkaç açıklaması mevcuttur:

- a) Denetlenen sektörlerdeki mevzuat uygunluk oranı ekonomik operatörlerin dikkatli davranması nedeniyle oldukça yüksek seviyelerdedir.
- b) İlgili PGD kuruluşlarının yıllık programlarının hazırlanmasında temel aldığı veriler riskli ürünlerin ve sektörlerin tespitinde yeterli olmamaktadır.
- c) Ürüne ilişkin bilimsel bir risk değerlendirmesi yöntemi uygulanamadığından ürünlerin taşıdığı riskler net olarak tespit edilememektedir veya
- d) Sorunsuz sektörlerde gereğinden fazla denetim yapılmaktadır.

Bu hususların her bir sektör bazında ilgili PGD kuruluşları tarafından dikkate alınması ve PGD için ayrılan kaynakların daha fazla uygunsuz/güvensiz ürüne odaklanmayı sağlayacak şekilde kurgulanması önem taşımaktadır.

C. Denetim Şekline Göre (İşaret/Belge Kontrolü Yapılan Ürün Sayısı, Duyusal İnceleme Yapılan Ürün Sayısı ve Test/Muayene Yapılan Ürün Sayısı):

Denetim şekli, PGD kuruluşları tarafından denetimlerde hangi yöntemin ağırlıklı olarak kullanıldığını ortaya koymak, dikkatli kaynak kullanımını gerektiren test/muayene yöntemine kuruluşların ne kadar başvurduğunu tespit etmek bakımından önemlidir.

PGD’de her ürünün teste tabi tutulmasından ziyade ileri bir incelemeye ihtiyaç duyulan ürünlerin test edilmesi, kısıtlı kamu kaynaklarının etkin kullanımı açısından temel prensip olmakla birlikte, bu husus laboratuvar analizlerinin PGD’de en az başvurulacak yöntem olduğu anlamına gelmemektedir.

Tersine, teste tabi tutulan ürünlerin sayısındaki artış, PGD kuruluşları tarafından piyasadaki ürünlerin genel güvenlik seviyesinin iyileştirilmesine yönelik çabaların bir göstergesi olarak görülebilir. Ancak burada dikkat edilmesi gereken husus, teste tabi tutulan ürünlerdeki uygunsuzluk oranının da aynı seviyede yüksek çıkmasıdır.

Tablo F’de ilgili PGD kuruluşları tarafından teste tabi tutulan ürünlerin toplam denetlenen ürünlere oranı ile test ve muayene sonucunda güvensiz çıkan ürünlerin test edilen ürün sayısına oranı verilmektedir:

TABLO F - Toplam Denetlenen Ürünler İçinde Teste Tabi Tutulanların Payı İle Teste Tabi Tutulan Ürünler İçinde Güvensiz Çıkanların Payı

İlgili PGD Kuruluşu	Toplam Denetlenen Ürünler İçinde Teste Tabi Tutulanların Payı	Teste Tabi Tutulan Ürünler İçinde Güvensiz Çıkanların Payı
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı	% 0,3	% 23
Sağlık Bakanlığı (Deterjanlar hariç)	%2.6	% 10, 5
Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu	%14	% 23
Bayındırlık ve İskan Bakanlığı	% 85	% 8,4
TAPDK	% 100	% 65,5

i. Tablo F’den de görüleceği üzere, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile TAPDK denetim yaptıkları ürünlerde en fazla laboratuvar analizi yapan kuruluşlardır. Diğer kuruluşlarda ise, laboratuvar analizlerine başvurma oranı oldukça düşük seyretmektedir.

ii. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Denizcilik Müsteşarlığı’nın denetimlerini sadece işaret ve belge kontrolü üzerinden yapması, bu alanlarda laboratuvar altyapısının yeterli olmaması ile açıklanabilmektedir.

iii. Test sonucunda güvensiz çıkan ürünlerin toplam test edilen ürünlere oranında da TAPDK hariç olmak üzere ciddi bir düşüklük söz konusudur. Burada, test edilmek üzere alınan numunelerin güvensizliği konusunda ilgili PGD kuruluşlarının oldukça yüksek oranlarda yanıldığından bahsetmek mümkündür.

iv. Bu durum, PGD kuruluşlarının test etme kararının verilmesi aşamasındaki süreçlerini tekrar gözden geçirmelerini gerekli kılmaktadır.

D. Para Cezaları (Para Cezası Uygulanan Ürün Sayısı Ve Uygulanan Toplam Para Cezası):

i. Tablo 4’de (Bkz. Sayfa 46) sunulan veriler, idari para cezalarının kuruluşlar tarafından genel anlamda asli uygunsuzluk ve güvensizlik hallerinde uygulandığını göstermektedir. Bununla birlikte, kuruluşlar tarafından hangi uygunsuzluğun asli hangisinin tali addedildiği konusunda bir veri olmadığından, idari para cezası uygulamasının yeknesak olup olmadığı bu aşamada değerlendirilememektedir. İdari para cezaları konusunda kuruluşlar arasında paralel uygulamaların sağlanması, sektörler arasında haksız rekabetin önlenmesi bakımından önem taşımaktadır.

ii. Kuruluşlar tarafından uygulanan toplam para cezaları Tablo G’de gösterilmektedir:

TABLO G - Uygulanan Toplam Para Cezası Miktarı

İlgili PGD Kuruluşu	Uygulanan Toplam Para Cezası (TL)
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı	906.896
Sağlık Bakanlığı	333.396
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	5.000
Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu	694.220
Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu	31.227.300

iii. Para cezaları konusunda kuruluşlar arasındaki farklılıklar, tespit edilen uygunsuzluk ve güvensizlik sayıları ile ilgili olduğu kadar, farklı sektörlerde farklı yasal mevzuattan kaynaklanan idari para cezalarının uygulanmasından da kaynaklanmaktadır.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun uygunsuz ürünlerde uyguladığı para cezaları Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığı'na yaklaşmakla birlikte, özellikle güvensiz bulunduğu ürünlere uyguladığı para cezasının, ürün sayısından bağımsız bir şekilde, diğer iki kuruluştan yüksek olması dikkat çekmektedir. Bu durum, söz konusu Kurumun uyguladığı para cezalarını farklı mevzuata dayandırmasından kaynaklanmaktadır. EPDK için de benzer bir durum söz konusudur.

iv. Kuruluşlar tarafından ürün grubu bazında en yüksek para cezası uygulanan sektörlerle bakıldığında,

- a)** Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nda asansörlerde 280.988 TL, hazır ambalajlamada 101.920 TL, yasal metrolojide 196.748 TL,
- b)** Sağlık Bakanlığı'nda oyuncaklarda 291.200 TL, tıbbi cihazlarda 39.956 TL,
- c)** Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nda telsiz ve telekomünikasyon terminal ekipmanlarında 694.220 TL

para cezası uygulandığı görülmektedir.

v. Para cezalarındaki yıllık değişim oranlarına bakıldığında ise;

- a)** Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından veri sağlanabilen ürün grupları bazında bir inceleme yapıldığında, uygunsuz bulunan elektrikli ürünler, basınçlı ekipmanlar ve tekstil ürünlerindeki düşüşlere karşılık, uygunsuz bulunan makineler, asansörler ve gaz yakan cihazlarda yıllık artışların önemli oranlarda olduğu,
- b)** EPDK'da uygunsuz ürünlere yönelik cezalarda % 111'lik artış olduğu,
- c)** Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nda da güvensiz bulunan ürünlere uygulanan para cezasında bir önceki seneye göre % 150'lik bir artış olduğu

görülmektedir.

vi. Diğer kuruluşlar tarafından uygulanan para cezalarına ilişkin yıllık artış oranları sunulamadığından, bu aşamada bir değerlendirme yapılması mümkün olamamaktadır.

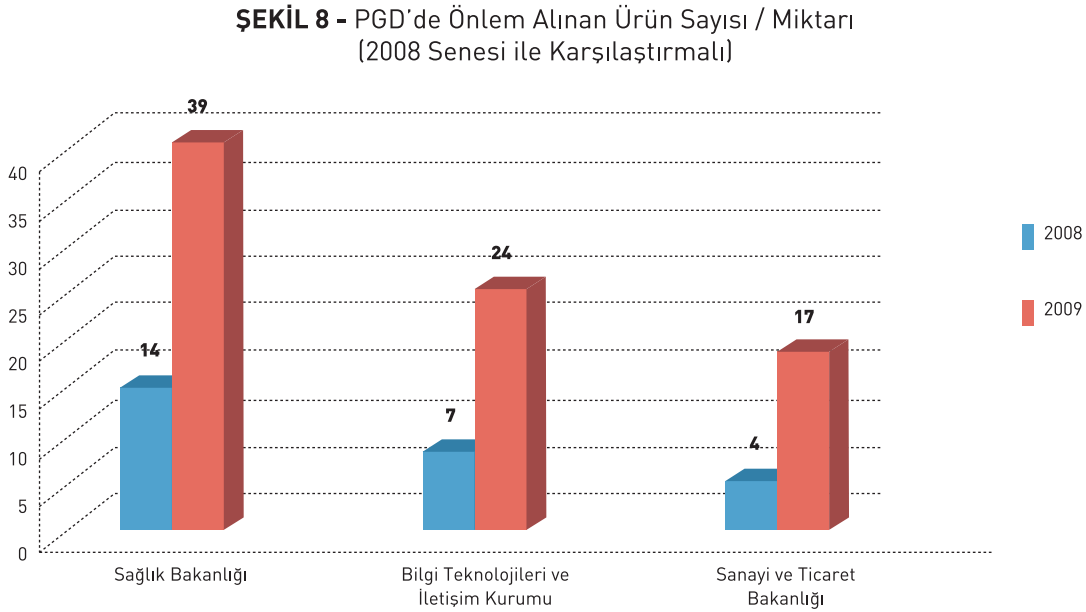
vii. TAPDK, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ve Denizcilik Müsteşarlığı'nın 2009 senesi içinde para cezası uygulamadığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın ise sadece 1 ürün partisi için para cezası uyguladığı görülmektedir.

3) ETKİ/SONUÇLARI İTİBARIYLA PGD

PGD’de tüketicinin sağlık ve güvenliğinin korunması amacıyla uygulanan piyasaya arzın yasaklanması, piyasadan toplatma, kısmen veya tamamen bertaraf şeklindeki önlemler PGD’nin etki/sonuçları olarak görülmekte ve önlem alınan ürün sayısındaki artış, PGD kuruluşlarının uygulama kapasiteleri hakkında genel bir fikir vermesi bakımından önem taşımaktadır.

2009 senesi içinde ilgili PGD kuruluşları tarafından alınan önlemlerle ilgili detaylı bilgiler Tablo 5’te (Bkz. Sayfa 48) yer almaktadır.

Şekil 8’de ise, PGD kuruluşları tarafından piyasaya arzı yasaklanan, piyasadan toplatılan ve bertaraf müeyyidesi uygulanan ürün sayıları (miktarları) 2008 senesi ile karşılaştırılarak verilmektedir (Bu sayıya güvensizliği giderilen ürünler de dahildir):

Alınan önlemlerin sayısında bir önceki seneye göre katedilen artış olumlu bir gelişme olarak kaydedilmelidir. 2009 senesi itibarıyla, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı’nca 17 ürün (makine, asansör, düdüklü tencere, mutfak tüpü, çocuk ayakkabısı, kaynak makinesi), Sağlık Bakanlığı’nca 39 ürün (oyuncak, deterjan ve kozmetik), Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından 24 telsiz ve telekomünikasyon terminal ekipmanı ile ilgili önlem alınmıştır. Tarım ve Köyşleri Bakanlığı tarafından da 98.080kg katı 118 lt sıvı kimyevi gübre imha edilmiştir.

Ancak bu sayılar, AB üyesi ülkelerle karşılaştırıldığında hala düşük seviyede kalmaktadır. Bunun en önemli nedeninin, raporun bir önceki bölümlerinde de açıklandığı üzere, denetim sisteminin ürünlerdeki riskleri tespit edecek etkinlik seviyesine henüz ulaşmaması olduğu düşünülmektedir.

Ürünlerdeki riskleri tespiti yarayan risk değerlendirme yönteminin denetimlerde henüz kullanılmaması ve ürünlerin sebep olduğu kaza/yaralanma verilerinin ülkemizde tutulmaması denetimlerin risk odaklı yürütülmesinin önündeki engeller olarak sıralanabilir.

Alınan önlemlerle ilgili bir diğer eksiklik ise, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu hariç olmak üzere, PGD kuruluşlarının önlem uygulanan ürün sayısı ile söz konusu ürünün piyasaya arz edilen toplam ürün sayısına oranını sunamamış olmalarıdır. Bu gösterge, güvensiz bulunan ürünlerin ne kadarına ulaşıldığını ve alınan tedbirler ile tüketicinin sağlık ve güvenliğinin hangi etkinlikte korunabildiğini göstermesi bakımından faydalıdır.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun sunduğu veriler incelendiğinde, önlem uygulanan ürün adedinin ürünün piyasaya arz edilen toplam adedine oranla düşük seviyelerde olduğu göze çarpmaktadır.

Bu durumun önemli bir sebebi, özellikle tüketiciye arz edilen güvensiz ürünlerin tüketiciden geri çekilmesi konusunda ulusal mevzuattan kaynaklanan eksikliktir. Bu çerçevede, PGD kuruluşları tarafından alınan önlemin piyasaya sunulan bütün ürünleri içerecek şekilde uygulanmasına yönelik hukuki ve idari tedbirlerin bir an önce alınması önem taşımaktadır.

IV. SONUÇ VE ÖNERİLER

2009 senesi için PGD kuruluşları tarafından sunulan veriler, her ne kadar dikkatli okumayı ve yorumlamayı gerektirse de, kuruluşlar arasında ve AB üyesi ülkelerle anlamlı karşılaştırmalar yapılmasına imkan sağlamıştır. Bu bağlamda, bu raporun ortaya koyduğu tespitler ile bu tespitler ışığında PGD alanında önümüzdeki dönemde öncelik verilecek konular aşağıdaki şekilde ortaya çıkmaktadır:

1. PGD bütçelerinin AB üyesi ülkelerle karşılaştırıldığında yetersizliği görülmektedir.

Ülkemizde PGD'ye ayrılan kaynağın, 2009 senesi ulusal bütçeye oranı (259.156 Milyon TL'lik toplam merkezi bütçe gideri) yaklaşık % 0.009'dur. Gıda ve yeme ayrılan kaynak hariç tutulduğunda ise bu rakam %0.003'e düşmektedir. AB üyesi ülkelerle karşılaştırıldığında düşük olan bütçe rakamının arttırılmasına yönelik gerekli girişimlerde bulunulmalıdır.

2. PGD için denetim elemanı açısından ziyade mevcut denetim elemanlarının tam zamanlı olarak PGD işine vakfedilmemesinin yarattığı denetim sorunları söz konusudur.

PGD'de fiilen denetim yapan denetim elemanlarının ülke nüfüsüne oranı alındığında 42 bin kişiye 1 denetmen düştüğü görülmektedir. Bu oran AB üyesi ülkelerdeki ortalamaya yakın bir rakamdır (50 bin kişiye 1 denetmen). Denetmen sayısının yeterliliğine rağmen, denetlenen ürün sayısı ile denetmen sayısı birlikte değerlendirildiğinde, bazı kuruluşlarda denetmenlerin yıllık denetledikleri ürün sayılarındaki düşüklük dikkat çekicidir. Bunun en önemli nedeninin, PGD'nin kuruluşlarda öncelikli bir görev olarak algılanmaması ve denetmenin ilgili kuruluşun diğer faaliyetleriyle de uğraşmasının iş yükü ve bölünmeye sebep olmasıdır. Bu nedenle, PGD kuruluşlarında tam zamanlı PGD denetmeni olarak görev yapacak denetmenlerin tahsisine ve tek işi PGD olacak ayrı bir idari yapılanma oluşturulmasına yönelik tedbirlerin alınması gerekmektedir. Bu durumda denetim rakamlarında ve denetimlerin niteliğinde de önemli bir gelişme kaydedileceği açıktır.

3. Denetim elemanlarının eğitimine her PGD kuruluşunun özel bir önem verdiği görülmektedir.

Denetmen başına düşen eğitimin sayısına (gün/yıl) bakıldığında, hemen hemen bütün kuruluşlarımızın denetmen eğitimi için belirli bir zaman ayırdıkları dolayısıyla PGD'nin iyileştirilmesine yönelik çabada bulunduklarını söylemek mümkündür.

4. PGD yapılan çoğu ürün grubu için ülkemizde bir laboratuvar altyapısı olduğu ve bu laboratuvarların da önemli bir bölümünün akredite olduğu ortaya çıkmaktadır. Bununla birlikte, analize gönderilen ürün sayısının düşüklüğü dikkat çekicidir. Aynı düşüklük, teste gönderilen ürünler içinde güvensiz bulunanların oranlarında da kendini göstermektedir.

Teste tabi tutulan ürünlerin sayısındaki artış, PGD kuruluşları tarafından piyasadaki ürünlerin genel güvenlik seviyesinin iyileştirilmesine yönelik çabaların bir göstergesi olarak görülebilir. Ancak burada dikkat edilmesi gereken husus, teste tabi tutulan ürünlerdeki uygunsuzluk oranının da aynı seviyede yüksek çıkmasıdır.

Ancak, test sonucunda güvensiz çıkan ürünlerin toplam test edilen ürünlere oranında TAPDK hariç olmak üzere diğer PGD kuruluşlarında ciddi bir düşüklük söz konusudur. Burada, test edilmek üzere alınan numunelerin güvensizliği konusunda ilgili PGD kuruluşlarının oldukça yüksek oranlarda yanıldığından bahsetmek mümkündür.

5. PGD için önemli bir hareket noktası olması amaçlanan şikayetlerin sayısında ve şikayetler temel alınarak denetlenen ürün sayılarında düşüklük gözlenmektedir.

Şikayetlerle ilgili en önemli husus, şikayet sayısının ve şikayetler baz alınarak denetlenen ürün sayısının toplam denetlenen ürünler içerisinde çok az bir orana tekabül etmesidir.

Başta Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığı olmak üzere, şikayet mekanizmasının ilgili taraflarca etkin bir şekilde kullanımının sağlanması için tedbirlerin bir an önce alınması yerinde olacaktır.

6. Şikayetlerle ilgili bir diğer sorun, tüketici örgütleri ve sektör temsilcilerinin bu mekanizmayı etkin bir şekilde kullanmamalarıdır.

Tüketici örgütleri ile sektör temsilcilerinin özellikle piyasada yer alan uygunsuz ve güvensiz ürünlerle ilgili olarak çeşitli platformlarda dile getirdikleri şikayetlerini PGD kuruluşlarına somut veri bazında iletemedikleri ortaya çıkmaktadır.

7. PGD kuruluşlarının çoğunun toplam denetledikleri ürün sayılarında bir önceki seneye göre ciddi artışlar olduğu görülmektedir.

Ürün grubu bazında incelendiğinde, aerosol kaplar, otomatik olmayan tartı aletleri, yasal metroloji, hazır ambalajlama, oyuncaklar, yapı malzemeleri, gezi teknelerindeki yıllık artış oranlarının dikkate değer bir şekilde fazla olduğu görülmektedir.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından düzenlenmemiş alanda yer alan tüketici ürünlerindeki denetimlere 2009 senesi içinde başlanmış olması bir diğer olumlu gelişme olarak belirtilmelidir.

8. Ancak denetlenen ürünler içinde ilgili mevzuatına uygun olmayan ve güvensiz bulunan ürünlerin toplam denetlenen ürünlere oranı hala düşük seviyelerde seyretmektedir.

2009 senesi içinde Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı (Deterjanlar hariç), Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Denizcilik Müsteşarlığı ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından yürütülen denetimlerde ilgili mevzuatına uygun olmayan ve güvensiz bulunan ürünlerdeki toplam rakam 2847'dir ve bu sayı 6 kuruluşun yürüttüğü toplam denetim içinde % 7.4'lük bir orana tekabül etmektedir.

PGD kuruluşu bazında da bu oranların tatmin edici olmadığı ve PGD kuruluşlarının yaptıkları denetimlerde tam anlamıyla uygunsuz/güvensiz ürüne odaklanamadıkları sonucu ortaya çıkmaktadır. Yürütülen toplam denetimler içinde güvensizlik oranlarının bu kadar düşük olmasının birkaç açıklaması mevcuttur:

- a)** Denetlenen sektörlerdeki mevzuat uygunluk oranı ekonomik operatörlerin dikkatli davranması nedeniyle oldukça yüksek seviyelerdedir.
- b)** İlgili PGD kuruluşlarının yıllık programlarının hazırlanmasında temel aldığı veriler riskli ürünlerin ve sektörlerin tespitinde yeterli olmamaktadır.
- c)** Ürüne ilişkin bilimsel bir risk değerlendirmesi yöntemi uygulanamadığından ürünlerin taşıdığı riskler net olarak tespit edilememektedir veya
- d)** Sorunsuz sektörlerde gereğinden fazla denetim yapılmaktadır.

Yukarıda belirtilen gerekçelerin her bir kuruluş bazında değerlendirilerek, gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir.

9. Denetlenen ürün başına denetim maliyetleri konusunda kuruluşlar arasındaki farklılıklar dikkat çekicidir.

10. Para cezaları konusunda kuruluşlar arasındaki farklılıklar, tespit edilen uygunsuzluk ve güvensizlik sayıları ile ilgili olduğu kadar, farklı sektörlerde farklı yasal mevzuattan kaynaklanan idari para cezalarının uygulanmasından da kaynaklanmaktadır. İdari para cezaları konusunda kuruluşlar arasında paralel uygulamaların sağlanması, sektörler arasında haksız rekabetin önlenmesi bakımından önem taşımaktadır.

11. Alınan önlemlerin sayısında bir önceki seneye göre katedilen artış olumlu bir gelişme olarak kaydedilmelidir. Ancak bu sayı, AB üyesi ülkelerle karşılaştırıldığında hala düşük seviyede kalmaktadır.

Bunun en önemli nedeninin, denetimlerin ürünlerdeki riskleri tespit edecek etkinlik seviyesine henüz ulaşmamasının olduğu düşünülmektedir.

Ürünlerdeki riskleri tespiti yarayan risk değerlendirmesi yönteminin denetimlerde henüz kullanılmaması ve ürünlerin sebep olduğu kaza/yaralanma verilerinin ülkemizde tutulmaması denetimlerin risk odaklı yürütülmesinin önündeki engeller olarak sıralanabilir.

12. PGD kuruluşları tarafından yürütülen denetimler ile bu denetimler neticesinde alınan önlemlerin ilgili taraflarla (tüketici ve üretici örgütleri gibi) yeterince paylaşılmadığı görülmektedir. Bu durum, PGD'nin görünürlüğü/bilinirliğinin istenen düzeyde olmamasının önemli bir sebebidir ve PGD kuruluşları,

gerçekleştirdikleri faaliyetlerin görünürliğini ve bilinirliğini kamuoyu nezdinde arttırıcı faaliyetlerde bulunmadıklarından muhtelif platformlarda eleştirilere maruz kalmaktadırlar.

13.PGD’de alınan önlemlerin piyasaya arz edilen ve tüketiciye sunulan bütün ürünleri kapsayacak şekilde uygulanmadığı görülmektedir.

PGD’de alınan önlemin ürünün piyasaya arz edilen ne kadarlık miktarına uygulanabildiği konusunda veri sağlayan tek kuruluş olan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu’nun verilerinden, piyasaya arz edilen ürünlerin sadece belirli bir bölümüne önlem uygulanabildiği görülmektedir. Diğer kuruluşlarda ise buna yönelik bir istatistiki verinin tutulmadığı ve mevcut olmadığı görülmektedir.

Önlem uygulanan ürün sayısının aynı ürünün piyasaya arz edilen toplam sayısına oranının ortaya konması, PGD’de alınan önlemlerin etkinliğini ölçmek ve tüketicinin tam ve etkili korunup korunmadığını ortaya koyabilmek bakımından önemli bir kriterdir.

Yukarıdaki verilerden hareketle, PGD kuruluşlarının güvensiz ürünlerde uyguladıkları önlemlerle piyasaya arz edilen bütün ürünlere ulaşamadıklarını söylemek mümkündür. Bu durumun önemli bir sebebi, özellikle tüketiciye arz edilen güvensiz ürünlerin tüketiciden geri çekilmesi konusundaki ulusal mevzuattan kaynaklanan eksikliklerdir.

Yukarıda belirtilen ana tespitler çerçevesinde PGD sisteminin iyileştirilmesine yönelik önümüzdeki dönemde yürütülmesi gereken çalışmalar ise aşağıda özetlenmektedir:

- 1.** PGD bütçelerinin özellikle laboratuvar analizleri ile ekipman ihtiyacını esas alacak şekilde arttırılmasına ve mevcut bütçenin özellikle laboratuvarlardan hizmet alımı konusunda kullanımında yaşanan sorunların çözümüne yönelik çalışmalara başlanmalıdır.
- 2.** Sadece PGD işine vakfedilecek ve tam zamanlı PGD elemanı olarak görev yapacak denetmenlerin tahsisi ve bu denetmenlerin görev yapacağı ayrı bir idari yapılanmanın PGD kuruluşlarında oluşturulması denetimlerin niteliğinde ve niceliğinde iyileşme sağlanabilmesi bakımından elzemdir. Bu anlamda denetmenlerin kadroları, statüleri ve özlük hakları ile ilgili çalışmalara ve PGD konusundaki idari yapılanma çalışmalarına bir an önce başlanmalıdır.
- 3.** Denetim sisteminin uygunsuz/güvensiz ürünlere odaklanmayı sağlayacak etkinliğe ulaşmasını teminen gerekli tedbirler alınmalıdır. Bu kapsamda yürütülecek çalışmalar şu şekilde sıralanabilir:
 - a)** Ürünlerdeki risklere odaklanmayı sağlayacak risk değerlendirmesi yönteminin ilgili PGD kuruluşları tarafından benimsenmesi ve denetmenlerin bu alanda eğitilmeleri aciliyet gerektiren bir konudur.
 - b)** Ürünlerden kaynaklanan kaza/yaralanma ve ölüm istatistikleri ile ilgili verilerin de kayıt altına alınacağı veritabanının kurularak, PGD kuruluşlarının kullanımına sunulması önemlidir.

c) Ürünlerdeki kimyasal risklerin değerlendirilebilmesine imkan sağlayacak olan hukuki ve idari altyapı eksiklikleri tamamlanmalıdır.

4. Laboratuvar analizlerine gönderilecek ürünlerin tespiti konusundaki karar verme süreçlerinin tekrar gözden geçirilmesi gerekmektedir. Bu noktada ilk olarak, ilgili teknik düzenlemenin veya standardın öngördüğü testlerin amacına ve içeriğine dair bilginin denetmenlere verilmesine yönelik bilgilendirme çalışmalarına hız verilmelidir.

5. PGD faaliyetlerinin görünürlüğünü/bilinirliğini arttırmaya yönelik olarak ve şikayet mekanizmasının etkin kullanımı konusunda üreticiler ve tüketiciler nezdinde gerekli bilgilendirmenin yapılması elzemdir. Bu konuda özellikle güvensiz olduğu gerekçesiyle piyasaya arzı yasaklanan, piyasadan toplatılan ve imha edilen ürünlerle ilgili bilgilerin PGD kuruluşları tarafından basın vasıtasıyla kamuoyuyla paylaşılması ve tüketici örgütleri ile üretici örgütlerine de iletilmesine yönelik gerekli çalışmalar yapılmalıdır.

6. Tüketici örgütleri ve sektör temsilcilerinin ayrıca, ilgili PGD kuruluşlarına şikayetlerle ilgili bilgi sağlayacak gerekli mekanizmaları oluşturmaları ve tedbirleri almaları gerekmektedir.

7. Güvensiz bulunan ürünlerin tüketiciden geri çekilmesine yönelik olarak gerekli hukuki düzenlemeler bir an önce hayata geçirilmelidir.

**V.
EKLER**

TABLO 1 - Girdiler İtibariyle PGD

	Bütçe		Denetim Elemanları					
	PGD Faaliyetleri için kullanılan kaynak		Görevlendirilmiş/Yetkilendirilmiş Denetim Elemanları		Filen Denetim Gerçekleştirmiş Denetim Elemanları		Denetmen Başına Düşen Eğitim (gün/yıl)	
	Miktar	Değişim (09/08) %	Sayı	Değişim (09/08) %	Sayı	Değişim (09/08) %	Sayı	Değişim (09/08) %
Tarım ve Köyişleri Bakanlığı								
Gıda maddeleri								
Gıda ile temas eden madde ve malz.	16,000,000	14,29	4705	9,72	4705	9,72	0,12	
Yem ve yem hammaddeleri			566	0	566	0		
Kimyevi ve organik gübreler	737,000	1,082	974	1,19	(1)	(2)	5	0
TOPLAM	16,737,000							
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı								
Elektrikli - elektronik ürünler	1,153,310		318	-3,63 %	151 *			
- İletişim ve medya ekipmanları			318		111		5	
- Elektrikli cihazlar								
- Aydınlatma cihazları								
Makinalar	206,545		318		21		5	
Asansörler	163,818		318		21		5	
Sivil kullanım amaçlı patlayıcılar	13,474		318		1		5	
Basınçlı ekip. (basit bas. ekipm.dahil)	144,404		318		64		5	
Taşıyabilir basınçlı ekipmanlar	135,058		318		33		5	
Gaz yakan cihazlar	184,426		318		26		5	
Sıcak su kazanları	31,834		318		9		5	
Aerosol kaplar	17,350		318		2		5	
Otomatik olmayan tartı aletleri	599,355				76			
Yasal Metroloji	903,643				114		24	
Hazır Ambalajlama	345,982				44		7	
Tekstil	341,782		318		18		5	
Ayakkabı	234,406		318		21		5	
ATEX	49,786		318		5		5	
Motorlu araçlar	14,290		318				5	
Düzenlenmemiş alanda yer alan ür.	68,375		29		25		5	
-Dekoratif eşyalar								
-Mobilyalar								
-Aygıtlar								
-El gereçleri								
-Hobi-spor ekipmanları								
-Mutfak aletleri								
-Çakmaklar								
-Gıda görünümlü ürünler								
-Giyim ve tekstil ürünleri								
-Kırtasiye ürünleri								
-Diğer								
TOPLAM	4,607,839							

* Bu sayı fiilen denetim yapanlardır. Bir denetçi birden fazla ürün grubunu denetleyebilmektedir.

TABLO 1 - Girdiler İtibariyle PGD

	Bütçe		Denetim Elemanları					
	PGD Faaliyetleri için kullanılan kaynak		Görevlendirilmiş/Yetkilendirilmiş Denetim Elemanları		Fiilen Denetim Gerçekleştirmiş Denetim Elemanları		Denetmen Başına Düşen Eğitim (gün/yıl)	
	Miktar	Değişim (09/08) %	Sayı	Değişim (09/08) %	Sayı	Değişim (09/08) %	Sayı	Değişim (09/08) %
Sağlık Bakanlığı								
Oyuncaklar			1.200		403.0			
Tıbbi cihazlar (Vücuda yerleştirilebilir aktif tıbbi cihazlar + Vücut dışında kullanılan tıbbi tanı cihazları)								
Kozmetikler								
Deterjanlar			1.200	0.0	356.0	0.0	0	0.0
Düzenlenmemiş alanda yer alan ürünler								
-Çocuk bakım ürünleri ve çocuk eş.								
-Kimyasallar								
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı								
Kişisel koruyucu donanımlar	96.000	0.0	10	0.0	10.0	0.0	9	30.0
Bayındırlık ve İskan Bakanlığı								
Yapı malzemeleri	587.108	161 %	329	2 %	173	-	1	-67 %
Çevre ve Orman Bakanlığı								
Katı yakıtlar								
Pil ve akümülatörler								
Denizcilik Müsteşarlığı								
Gezi Tekneleri	92.851	222 %	154	41 %	52	30 %	2	0 %
Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu								
Telsiz ve telekomünikasyon terminal Ekp.	1.313.760	143.2	82.0	-2.4	82.0	-	-	-
Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu								
Tütün mamülleri 1. Grup	198.167	-34	12	20	12	20	(3)	-
Alkol ve Alkollü İçkiler	55.355	-90	12	20	12	20		
TOPLAM	253.522							
Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu								
Akaryakıt								

1) Bu alana ait istatistik bulunmamaktadır.

2) Bu alana ait istatistik bulunmamaktadır.

3) TAPDK taşra teşkilatı bulunmayan Ankara merkezli bir kamu kuruluşudur. Sınırlı sayıda personeli olduğundan özel bir eğitim verilmemekte, sorunlar görüşülürken aynı zamanda bir nevi eğitim yapılmış olmaktadır.

TABLO 2 - Laboratuvarlar

	Laboratuvar İsmi	Akredite olup olmadığı	İlgili mevzuatın gerektirdiği testleri gerçekleştirip gerçekleştirmediği
Tarım ve Köyişleri Bakanlığı *			
Gıda Maddeleri ve Gıda İle Temas	Adana İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
Eden Madde ve Malzemeler ile	Afyon İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü		Gerçekleştiriyor
Yem ve Yem Hammaddeleri	Amasya İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü		Gerçekleştiriyor
	Ankara İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	Antalya İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü		Gerçekleştiriyor
	Balıkesir İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü		Gerçekleştiriyor
	Bolu İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	Burdur İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü		Gerçekleştiriyor
	Bursa İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	Çanakkale İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	Çorum İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü		Gerçekleştiriyor
	Denizli İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	Diyarbakır İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü		Gerçekleştiriyor
	Edirne İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü		Gerçekleştiriyor
	Elazığ İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	Erzincan İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü		Gerçekleştiriyor
	Erzurum İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü		Gerçekleştiriyor
	Eskişehir İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü		Gerçekleştiriyor
	Gaziantep İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	Giresun İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	Hatay İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	Isparta İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	Mersin İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	İstanbul İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	İzmir İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	Kars İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü		Gerçekleştiriyor
	Kastamonu İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü		Gerçekleştiriyor
	Kayseri İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	Kocaeli İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	Konya İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	Muğla İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü		Gerçekleştiriyor
	Ordu İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	Rize İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü		Gerçekleştiriyor
	Samsun İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	Sivas İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü		Gerçekleştiriyor
	Tekirdağ İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	Tokat İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü		Gerçekleştiriyor
	Trabzon İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	Şanlıurfa İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü		Gerçekleştiriyor
	Van İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü		Gerçekleştiriyor
	Ulusal Gıda Referans Laboratuvarı		Gerçekleştiriyor
Kimyevi Gübreler	Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi/ŞANLIURFA		
	Gazi Üniv. Fen-Edebiyat Fakültesi/ANKARA		
Kimyevi ve Organik Gübreler	Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi/ANKARA		
	Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi/Erzurum		
	Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi/ADANA		
	Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi/İZMİR		
	Gazi Osman Paşa Üniv. Ziraat Fakültesi/ Tokat		

TABLO 2 - Laboratuvarlar

	Laboratuvar İsmi	Akredite olup olmadığı	İlgili mevzuatın gerektirdiği testleri gerçekleştirip gerçekleştirmediği
Kimyevi ve Organik Gübreler	Mustafa Kemal Üniv. Ziraat Fakültesi/HATAY		
	Namık Kemal Üniv. Ziraat Fakültesi/TEKİRDAĞ		
	Ondokuz Mayıs Üniv. Ziraat Fakültesi/SAMSUN		
	Selçuk Üniversitesi Ziraat Fakültesi/KONYA		
	Çukurova Üniv. Fen-Edebiyat Fakültesi/ADANA		
	Alata Bahçe Kültürleri Araş.Enstitüsü/MERSİN		
	Atatürk Bahçe Kült. Merk. Araş.Enst./YALOVA		
	Batı Akdeniz Tarımsal Araşt. Enst./ANTALYA		
	Zeytincilik Araştırma Enstitüsü/İZMİR		
	Toprak ve Gübre Araştırma Enstitüsü/ANKARA		
	Atatürk Toprak Su Kay. Ar. Enst./KIRKLARELİ		
	Toprak Su Kaynakları Araşt.Enstitüsü/KONYA		
	Toprak Su Kaynakları Ar. Ens./Menemen-İZMİR		
	Toprak Su Kaynakları Araştırma Ens./TOKAT		
	GAP Toprak Su Kay.ve Tar.Araş.Ens./Ş.URFA		
	Vali Ecemiş Top.Yap.ve Su Analiz Lab.MANİSA		
	Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş./ANKARA		
	Tarıs/İZMİR		
	Laben Lab.End.Kimya San.ve T.Lt Ş/ANTALYA		
	Ekmekcioğulları M. ve Kim.San.T. A.Ş./ÇORUM		
	Batı Akdeniz Tar.Arş.lab.(BATAL)/ANTALYA		
	Konya Laboratuvar Ve Depoculuk A.Ş/KONYA		
	Düzen Norwest Ç.G. V.S.H.E.D.TAŞ./ANKARA	AKREDİTE	
	Doktolab Tarım Arş. San. ve Tic. A.Ş./ANTALYA		
	Atmosfer G.T.T.Lab.Dan.San.T.Lt.Şti./ANTALYA		
	Türk Standartları Enstitüsü Laboratuvarları	AKREDİTE Ref. L.	
	Gübretaş /İZMİR Laboratuvarı	Referans Lab	
	Zırai Mücadele Mrkz Araşt. Enstitüsü /ANKARA	Referans Lab	
	Refik Saydam Hıfzı. Mer.Başkanlığı /ANKARA,	Referans Lab	
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Elektrikli - Elektronik Ürünler	ESİM TEST HİZ. A.Ş.	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	TSE	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	MEYER LTD.ŞTİ.	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	TÜV SÜD	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	TMMOB ELEKT. MÜH.ODASI	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	YILDIZ TEK.ÜNİ	AKREDİTE DEĞİL	Gerçekleştiriyor
	BEC BELGELENDİRME	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	GAZİANTEP ÜNİ	AKREDİTE DEĞİL	Gerçekleştiriyor
	SAKARYA ÜNİ	AKREDİTE DEĞİL	Gerçekleştiriyor
	İTÜ	AKREDİTE DEĞİL	Gerçekleştiriyor
	DOKUZ EYLÜL ÜNİ	AKREDİTE DEĞİL	Gerçekleştiriyor
	ELDAŞ	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	ODTÜ	AKREDİTE DEĞİL	Gerçekleştiriyor
	TÜBİTAK	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	CONSEPT CİHAZ LTD.ŞTİ	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	KTÜ	AKREDİTE DEĞİL	Gerçekleştiriyor
	TÜV SARLAND	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	TÜV RHEINLAND	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	EUROCERT	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	BUREAU ŞTİ	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	SZUTEST ŞTİ	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	TUR-SERT	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor

TABLO 2 - Laboratuvarlar

	Laboratuvar İsmi	Akredite olup olmadığı	İlgili mevzuatın gerektirdiği testleri gerçekleştirip gerçekleştirmediği
Makinalar	TSE	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	TÜVSÜD	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	TAMTEST	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	ODTÜ	AKREDİTE DEĞİL	Gerçekleştiriyor
	EGE	AKREDİTE DEĞİL	Gerçekleştiriyor
	İTÜ	AKREDİTE DEĞİL	Gerçekleştiriyor
	SZUTEST	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	TMMOB MAK. MÜH.ODASI	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	MEYER LTD.ŞTİ.	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
Asansörler	TSE	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	MEYER YÖNETİM VE BELGELENDİRME HİZMETLERİ LTD. ŞTİ.	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	Liftinstitütü Teknik Belgelendirme ve Güvenlik Denetim Hiz. Ltd.Şti.	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	SZUTEST	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	BBS AVRASYA & TÜV AUSTRIA	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	Kalitest Belgelendirme ve Eğitim Hiz. Tic. Ltd. Şti.	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	KALİTE BELGELENDİRME MERKEZİ EĞİTİM TEST YAZILIM HİZMETLERİ LTD. ŞTİ.	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	Alberk QA Uluslararası Teknik Kontrol ve Belgelendirme Limited Şirketi	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	TMMOB MAK. MÜH. ODASI ASANSÖR KONTROL MERKEZİ	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
Sivil kullanım amaçlı patlayıcılar	Bağımsız bir laboratuvar bulunmamakla birlikte gerektiğinde Makine Kimya Enstitüsünden faydalanılacaktır.		
Basınçlı ekipmanlar (basit basınçlı ekipmanlar dahil)	TSE	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	İTÜ	AKREDİTE DEĞİL	Gerçekleştiriyor
	MEYER LTD.ŞTİ.	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	TÜV SÜD	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	TÜV SARLAND	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	TÜV RHEINLAND	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	EUROCERT	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	BUREAU ŞTİ	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	SZUTEST ŞTİ.	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
Taşınabilir basınçlı ekipmanlar	TSE	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	EUROCERT	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	BUREAU ŞTİ	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	TÜV SÜD	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	TÜV SARLAND	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	TÜV RHEINLAND	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	SZUTEST ŞTİ.	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	İTÜ	AKREDİTE DEĞİL	Gerçekleştiriyor
	MEYER LTD.ŞTİ.	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor

TABLO 2 - Laboratuvarlar

	Laboratuvar İsmi	Akredite olup olmadığı	İlgili mevzuatın gerektirdiği testleri gerçekleştirip gerçekleştirmediği
Gaz yakan cihazlar	TSE	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	EUROCERT	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	BUREAU ŞTİ	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	TÜV SÜD	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	İTÜ	AKREDİTE DEĞİL	Gerçekleştiriyor
	MEYER LTD.ŞTİ.	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	TÜV SARLAND	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	TÜV RHEINLAND	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	SZUTEST ŞTİ.	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
Sıcak su kazanları	TSE	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	EUROCERT	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	BUREAU ŞTİ	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	TÜV SÜD	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	SZUTEST ŞTİ.	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	İTÜ	AKREDİTE DEĞİL	Gerçekleştiriyor
	MEYER LTD.ŞTİ.	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	TÜV SARLAND	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	TÜV RHEINLAND	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
Aerosol kaplar	TSE	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	EUROCERT	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	BUREAU ŞTİ	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	TÜV SÜD	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	MEYER LTD.ŞTİ.	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	TÜV SARLAND	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	TÜV RHEINLAND	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
Otomatik olmayan tartı aletleri			
Yasal Metroloji	TSE	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	TÜBİTAK UME	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	Alanında akredite edilmiş kalibrasyon labor.	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	Tamir-Ayar istasyonları		
Hazır Ambalajlama			
Motorlu araçlar			
Düzenlenmemiş alanda yer alan ür.	TSE laboratuvarları	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
- Çocuk bakım eşyaları			
-Dekoratif eşyalar			
-Mobilyalar			
-Aygıtlar			
-El gereçleri			
-Hobi-spor ekipmanları			
-Mutfak aletleri			
-Çakmaklar			
-Gıda güvenli ürünler			
Giyim ve tekstil ürünleri	Denizli Tekstil Laboratuvarı.	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	Adana Tekstil Kalite Kontrol Test Laboratuvarı.	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	Bursa Kalite Yönetim Bölge Başkanlığı Lab. Müd.	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	İstanbul Kalite Yönetim Bölge Başk. Lab. Müd.	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	Ankara Kalite Yönetim Bölge Başk. Lab. Müd.	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	İkitelli Tekstil Kalite Kontrol Test Laboratuvarı.	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	İzmir Ekotekstil Laboratuvarı.	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	Özbek-Türk test Merkezi (Taşkent-ÖZBEKİSTAN)	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	Denizli Basma ve Boya Sanayi A.Ş. Kal. Kon. Lab.	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	Ege Üniversitesi Tekstil Konf. Yık. Lab.	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	Teknoteks Yakupoğlu Ayakkabı ve Tek. Lab.	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
Kırtasiye ürünleri			
Diğer			

TABLO 2 - Laboratuvarlar

	Laboratuvar İsmi	Akredite olup olmadığı	İlgili mevzuatın gerektirdiği testleri gerçekleştirip gerçekleştirmediği
Sağlık Bakanlığı			
Oyuncaklar	Refik Saydam Hıfzısıhha Merkezi Bşk.	AKREDİTE DEĞİL	EN 71-1, EN 71-3, EN 71-7, ftalat
	TSE	AKREDİTE	temel gerekler ve tüm oyuncak standartları
	SGS	AKREDİTE	tüm oyuncak standartları
	İNTERTEK	AKREDİTE	tüm oyuncak standartları
Tıbbi cihazlar (Vücuda yerleştirilebilir aktif tıbbi cihazlar + Vücut dışında kullanılan tıbbi tanı cihazları)	Refik Saydam Hıfzısıhha Merkezi Bşk.	AKREDİTE DEĞİL	TS EN ve Avrupa Farmakopesi ne uygun olarak testler yapılmaktadır. Ayrıca akreditasyon çalışmaları devam ediyor.
	TSE	AKREDİTE DEĞİL	TS EN ve Avrupa Farmakopesi ne uygun olarak testler yapılmaktadır. Bakanlıktan TSE'ye analiz için numune gönderilmiyor.
Kozmetikler	Refik Saydam Hıfzısıhha Merkezi Bşk.	AKREDİTE DEĞİL	Kozmetik mevzuatı çerçevesinde değerlendirme yapmaktadır
Deterjanlar	Refik Saydam Hıfzısıhha Merkezi Bşk.	AKREDİTE DEĞİL	Gerçekleştiriyor.
Düzenlenmemiş alanda yer alan ür.			
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı			
Kişisel koruyucu donanımlar	Kişisel Koruyucu Donanım Laboratuvarı (Proje aşamasında, 2010 yılı sonuna doğru kurulması hedefleniyor)	Akreditasyona hazır hale getirilmektedir.	Mevzutta yer alan ürünlerin bazı testlerini gerçekleştirebilecektir.
Bayındırlık ve İskan Bakanlığı			
Yapı malzemeleri	BİB Merkez Laboratuvarı	AKREDİTE DEĞİL	Gerçekleştiriyor
	76 İl Md.lüğündeki Beton Laboratuvarları	AKREDİTE DEĞİL	Gerçekleştiriyor
	TSE Laboratuvarları	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
	Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliği Lab.	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
Denizcilik Müsteşarlığı			
Gezi tekneleri			
Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu			
Telsiz ve telekomünikasyon terminal ekipmanları	Piyasa Gözetimi Laboratuvarı	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor (EMC, RF, LVD, SAR,TBR)
Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu			
Tütün mamülleri 1. Grup	Arista Laboratories European (İngiltere) KG-ASL Service Labor (Almanya)	AKREDİTE	Gerçekleştiriyor
Alkol ve Alkollü İçkiler	Çukurova Üniversitesi Gıda Mühendisliği Bölümü, Alkollü İçkiler Laboratuvarı	AKREDİTE DEĞİL	Gerçekleştiriyor
Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu			
Akaryakıt	TÜBİTAK MAM (2009)	AKREDİTE	
	ODTÜ PAL (2009)	AKREDİTE	

* Boş bırakılan kısımlara alt istatistik bulunmamaktadır.

TABLO 3 - Hareket Noktası İtibariyle PGD Şikayetler

Şikayetler/hbarlar	Şikayet/hbar üzerine denetim						Şikayet/hbar kaynakları						Rapex	web'den gelen şikayetler		diğer	
	Şikayet/hbar üzerine denetlenen ürünler			Şikayet/hbar konusu ürünlerden			Kisiler	Tüketici örgütleri		Basın-yayın kuruluşları		Sektör					
	Sayı	Değişim (09/08) %	Uygun bulunanlar	Değişim (09/08) %	Sayı	Değişim (09/08) %		Uygunsuz bulunanlar	Değişim (09/08) %	Sayı	Değişim (09/08) %			Sayı	Değişim (09/08) %		Sayı
Alınan toplam Şikayet/hbar sayısı	17,801		17,069	13,408	3,661												
	610	0,8															
	18,411		17,069	13,408	3,661												

TABLO 4 - Çıktılar İtibariyle PGD

	Denetimler		Merzuata Göre				Denetim Şekline Göre		Para Cezaları			
	Denetlenen Toplam Ürün		Uygun Bulunan Ürünler		Güvensiz Bulunan Ürünler		Test/Muayene Yapılan Ürünler		Para Cezası Uygulanan Uygunsuz Ürünler		Para Cezası Uygulanan Güvensiz Ürünler	
	Sayı	Değişim (09/08) %	Sayı	Değişim (09/08) %	Sayı	Değişim (09/08) %	Sayı	Değişim (09/08) %	Ürün Sayısı	Ceza Miktarı (TL)	Değişim (09/08) %	Değişim (09/08) %
Tarım ve Köyişleri Bakanlığı												
Gıda maddeleri	349.848	2,63	339.961	2,09		9,887	21.384	9,49	1,101	15,630.384	19,36	
Gıda ile temas eden madde ve malzemeler												
Yem ve yem hammaddeleri	7.795	-66,09	7.323	106	-30,72	366					8,5	
Kirneyi ve organik gübreler	6.119	0,8				108	1,469	0,99		111,740	0,754	
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı												
Elektrikli - elektronik ürünler	5255	3,12%	4936	10,80%	41	-91,35%	278	-46,92%		98,940	-74,07%	3
- İletişim ve medya ekipmanları												
- Elektrikli cihazlar												
- Aydınlatma cihazları												
Makinalar	830	-14,52%	616	-25,24%	47	213,33%	167			52,440	227,47%	4
Asansörler	617	-18,06%	480	-27,90%	35	40,00%	102	15,79%	12	135,388	101,77%	13
Sivil kullanım amaçlı patlayıcılar	6	-95,60%	6	-95,30%								
Basıncı ekipmanlar(basıncı ekipm.dahil)	626	-61,71%	540	-65,38%	16	128,57%	70	54,14%	4	5,600	-74,72%	3
Tasınabilir basıncı ekipmanlar	602	-4,75%	594	-4,65%			8			8,480	69,60%	
Gas yakıcı cihazlar	844	43,54%	644	17,09%	26	333,33%	174			58,240	141,18%	1
Sıcak su kazanları	96	37,14%	79	92,70%	6	-62,50%	11	-15,38%				
ATEX	184		140	-	25		19			16,800	-	
Tekstil	1608	-14,60%	1395	-15,83%	20	-20,00%	193	-53,33%		11,200	-34,12%	
Ayaklabı	1089	-19,39%	1028	-20,31%			61			-	-	
Aerosol kaplar	25	177,78%	23	155,50%			2					
Ornatık olmayan tertı aletleri	2.990	16511,0	2.929	16172,0			61					
Yasal Metroloji	4.508	6340,0	4.272	6373,0			236			196,748		
Hazır Ambalajlama	1.726	253,0	1.186	338,0			540			101,920		
Motorlu araçlar	10	-16,67%	3	-75,00%			7			8,940	-	
Düzenlenmemis alanda yer alan ürünler												
-Dekoratif eşyalar												
-Mobilyalar												
-Elektrikli ev aletleri	80		80									
-El gereçleri												
-Hobi-spor ekipmanları												
-Mutfak aletleri												
-Çakmaklar												
-Gıda görünümlü ürünler												
-Giyim ve tekstil ürünleri	1.550		1.550									
-Çocuk ekipmanı	110		108		2							
-Kırtasiye ürünleri												
-Diğer												
TOPLAM	22.756		20.699		218		1.929		69	694.936		24
												211,960

TABLO 4 - Çıktılar İtibarıyla PGD

	Denetimler		Merzuata Göre				Denetim Şekline Göre				Para Cezaları					
	Denetlenen Toplam Ürün		Uygun Bulunan Ürünler		Güvensiz Bulunan Ürünler		Test/Muayene Yapılan Ürünler		Test/Muayene Yapılan Ürün		Para Cezası Uygulanan Uygunsuz Ürünler		Para Cezası Uygulanan Uygunsuz Ürünler			
	Sayı	Değişim (09/08) %	Sayı	Değişim (09/08) %	Sayı	Değişim (09/08) %	Sayı	Değişim (09/08) %	Sayı	Değişim (09/08) %	Ürün Sayısı	Ceza Miktarı (TL)	Ürün Sayısı	Ceza Miktarı (TL)	Değişim (09/08) %	
												</				

1) Teknik Dosya uygun olan ve düzenli faaliyet uygulananlar da dahildir.

2) Üretici tespit edilemediği için bertaraf edildi.

3) 2 Güvensiz ürün üreticisi adreste bulunamadı 1 ürün ise yurtiçine satılmadığından idari para cezası tahsis edildi.

4) 761 cihazda denetim yapılmış, 1 denetim engellenmiştir.

5) 84 Aykırılık 7 Güvensizlik şüphesi

6) Mevzuatı uyanınca ürünler güvenlik isareti anlamına da gelen bandrol ile piyasaya arz edilmekte olup, yapılan muayenelerde bandrolsüz veya sahte bandrol, uygunsuz bandrolü ürünler el konularak adli işlem için kolluk kuvvetlerine mahkemeye intikal ettirilmekte, bu ürünler de güvensiz ürün olarak dikkate alınmaktadır.

TABLO 5 - Alınan Önlemler

Ürün kategorisi	Menşe ülke	Risk kategorisi	Alınan önlemin tarihi	Alınan önlemin içeriği	Önleme konu ürünün miktarı (adet)	Ürünün önlem uygulanan miktarı (adet)
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı						
Makine	Türkiye	Elektrik kazağı	(2008 yılı içerisinde tespit edilen olay için Toplatma Kararı 2009 yılı içerisinde alınmıştır).	Piyasadan toplatıldı.		
Basınçlı Ekipman Düküğü Tencere	Türkiye	Patlama riski	Ocak	Piyasadan toplatıldı.		
Basınçlı Ekipman	Türkiye	Taşıma Kulpu güvensiz	Ocak	Piyasadan toplatıldı.		
Basınçlı Ekipman	Türkiye	Patlama riski	Nisan	Piyasadan toplatıldı.		
Taşnabilir-Basınçlı Ekipman	Türkiye	Patlama riski	Haziran	Piyasadan toplatıldı.		
Taşnabilir-Basınçlı Ekipman	Türkiye	Patlama riski	Haziran	Piyasadan toplatıldı.		
Elektrikli Ekipman	Türkiye	LVD Güvenlik testlerini geçemedi	Şubat	Piyasadan toplatıldı.		
Elektrikli Ekipman	Çin	LVD Güvenlik testlerini geçemedi	Şubat	Piyasadan toplatıldı.		
Elektrikli Ekipman	Belirsiz	LVD Güvenlik testlerini geçemedi	Şubat	Piyasadan toplatıldı.		
Elektrikli Ekipman	İtalya	LVD Güvenlik testlerini geçemedi	Şubat	Piyasadan toplatıldı.		
Elektrikli Ekipman	İtalya	LVD Güvenlik testlerini geçemedi	Şubat	Piyasadan toplatıldı.		
Elektrikli Ekipman	Türkiye	LVD Güvenlik testlerini geçemedi	Şubat	Piyasadan toplatıldı.		
Elektrikli Ekipman	Çin	LVD Güvenlik testlerini geçemedi	Şubat	Piyasadan toplatıldı.		
Asansör	Türkiye	Can ve mal güvenliği açısından tehlike arz etmesi	Mayıs	Güvensizliği kesinlesen asansörler, güvenli hale getirilinceye kadar kullanılmaması adına mühürlenerek kapatılmıştır.		
Asansör	Türkiye	Can ve mal güvenliği açısından tehlike arz etmesi	Temmuz	Asansör Yönetmeliği'nde (95/16/AT) belirtilen temel gereklilikler açısından eksiklikleri olması dolayısıyla "güvensizlik" tespitinde bulunulmuştur. Tebliğat sürecindedir.		
Cocuk ekipman-katlanır masa	Türkiye	Kesikler	Ekim	Düzeltilme süresi verildi.	10	
Cocuk ekipmanı-puset	İngiltere	Kesikler	Kasım	Düzeltilme süresi verildi.	10	
Cocuk Kıyafetleri	Türkiye	Boğulma		Ürünün stoklarda bulunamaması nedeniyle herhangi bir işlem yapılamamıştır.		
Cocuk Kıyafetleri- Bebek Seti	Türkiye	Boğulma		Ürünün stoklarda bulunamaması nedeniyle herhangi bir işlem yapılamamıştır.		

TABLO 5 - Alınan Önlemler

Ürün kategorisi	Menşé ülke	Risk kategorisi	Alınan önlemin tarihi	Alınan önlemin içeriği	Önleme konu ürünün miktarı (adet)	Ürünün önlem uygulanan miktarı (adet)
Sağlık Bakanlığı						
Oyuncak(Isıkı yapıpan top)	Çin	Boğulma	Kasım	Piyasadan toplatıldı		
Oyuncak(Ahsap puzzle)	Çin	Boğulma	Kasım	Piyasadan toplatıldı		
Oyuncak(Yumuşak plastik oyuncak)	Çin	Boğulma	Kasım	Piyasadan toplatıldı		
Oyuncak(Yumuşak plastik oyuncak)	Çin	Boğulma	Kasım	Piyasadan toplatıldı		
Oyuncak(Yumuşak plastik oyuncak)	Çin	Boğulma	Kasım	Piyasadan toplatıldı		
Oyuncak(Yumuşak plastik oyuncak)	Çin	Boğulma	Kasım	Piyasadan toplatıldı		
Oyuncak(Yumuşak plastik oyuncak)	Çin	Boğulma	Kasım	Piyasadan toplatıldı		
Oyuncak(Çingrak)	Çin	Boğulma	Kasım	Piyasadan toplatıldı		
Oyuncak(Ahsap puzzle)	Çin	Boğulma	Kasım	Piyasadan toplatıldı		
Oyuncak(Yumuşak plastik oyuncak)	Çin	Boğulma	Kasım	Piyasadan toplatıldı		
Oyuncak(Ahsap oyuncak)	Çin	Boğulma	Kasım	Piyasadan toplatıldı		
Oyuncak(Araba)	Çin	Kimyasal	Kasım	Piyasadan toplatıldı		
Oyuncak(Bebek)	Türkiye	Boğulma	Kasım	Piyasadan toplatıldı		
Oyuncak(Çingrak)	Çin	Boğulma	Kasım	Piyasadan toplatıldı		
Oyuncak(Benleşen oyuncak)	Çin	Boğulma	Kasım	Piyasadan toplatıldı		
Oyuncak(Çingrak)	Çin	Boğulma	Kasım	Piyasadan toplatıldı		
Oyuncak(Yumuşak plastik oyuncak)	Çin	Boğulma	Kasım	Piyasadan toplatıldı		
Oyuncak(Pervaneli plastik oyuncak)	Çin	Boğulma	Kasım	Piyasadan toplatıldı		
Oyuncak(Çingrak)	Çin	Boğulma	Kasım	Piyasadan toplatıldı		
Oyuncak(Bebek)	Çin	Boğulma	Kasım	Piyasadan toplatıldı		
Oyuncak(Plastik kamyon seti)	Çin	Boğulma	Kasım	Piyasadan toplatıldı		
Oyuncak(Plastik at)	Çin	Boğulma	Kasım	Piyasadan toplatıldı		
Oyuncak(Çingrak)	Çin	Boğulma	Kasım	Piyasadan toplatıldı		
Oyuncak(Aksesuarlı bebek)	Çin	Boğulma	Kasım	Piyasadan toplatıldı		
Oyuncak(Çingrak)	Türkiye	Boğulma	Kasım	Piyasadan toplatıldı		
Oyuncak(Çingrak)	Türkiye	Boğulma	Kasım	Piyasadan toplatıldı		
Oyuncak(Ahsapoyuncak)	Çin	Boğulma	Kasım	Piyasadan toplatıldı		
Oyuncak(Pelüş oyuncak)	Türkiye	Boğulma	Kasım	Piyasaya arzı yasaklandı		
Oyuncak(Bisiklet)	Türkiye	Yaralanma	Aralık	Piyasadan toplatıldı	323	323
Kimyasallar (Deterjan)	Türkiye	Kimyasal	Mayıs	Piyasaya arzı yasaklandı		
Kozmetik	Pakistan, Hindistan Üreticisi belli değil.	Kimyasal	Mart	Piyasadan toplatıldı ve imha edildi.		
Kozmetik	Güney Kore	Kimyasal	Kasım	Piyasadan toplatıldı.		

TABLO 5 - Alınan Önlemler

Ürün kategorisi	Mense ülke	Risk kategorisi	Alınan önlemin tarihi	Alınan önlemin içeriği	Önleme konu ürünün miktarı (adet)	Ürünün önlem uygulanan miktarı (adet)
Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu						
İletişim ve medya ekipmanları	Çin	Sağlık riski/Diğer	Ocak	Piyasaya arzı yasaklandı. Firma güvensizliği giderildi.	1876	-
İletişim ve medya ekipmanları	Çin	Sağlık riski/Diğer	Ocak	Piyasaya arzı yasaklandı. Firma güvensizliği giderildi.	19970	4446
İletişim ve medya ekipmanları	Çin	Sağlık riski/Diğer	Ocak	Piyasaya arzı yasaklandı.	2000	-
İletişim ve medya ekipmanları	Çin	Sağlık riski/Diğer	Ocak	Piyasaya arzı yasaklandı.	2000	-
İletişim ve medya ekipmanları	Güney Kore	Sağlık riski/Diğer	Şubat	Piyasaya arzı yasaklandı. Firma güvensizliği giderildi.	191233	23669
İletişim ve medya ekipmanları	Güney Kore	Sağlık riski/Diğer	Şubat	Piyasaya arzı yasaklandı. Firma güvensizliği giderildi.	264304	-
İletişim ve medya ekipmanları	Güney Kore	Sağlık riski/Diğer	Şubat	Piyasaya arzı yasaklandı. Firma güvensizliği giderildi.	282322	14250
İletişim ve medya ekipmanları	Çin	Sağlık riski/Diğer	Şubat	Piyasaya arzı yasaklandı ve cihazların bertarafına karar verildi.	12993	54
İletişim ve medya ekipmanları	Çin	Sağlık riski/Diğer	Şubat	Piyasaya arzı yasaklandı.	5000	-
İletişim ve medya ekipmanları	Çin	Sağlık riski/Diğer	Şubat	Piyasaya arzı yasaklandı ve cihazların bertarafına karar verildi.	17000	25
İletişim ve medya ekipmanları	Çin	Sağlık riski/Diğer	Şubat	Piyasaya arzı yasaklandı.	1500	-
İletişim ve medya ekipmanları	Çin	Sağlık riski/Diğer	Şubat	Piyasaya arzı yasaklandı.	1500	-
İletişim ve medya ekipmanları	Çin	Sağlık riski/Diğer	Şubat	Piyasaya arzı yasaklandı. Firma güvensizliği giderildi.	55620	58
İletişim ve medya ekipmanları	Çin	Sağlık riski/Diğer	Nisan	Piyasaya arzı yasaklandı.	3000	-
İletişim ve medya ekipmanları	Çin	Sağlık riski/Diğer	Mayıs	Piyasaya arzı yasaklandı.	10000	63
İletişim ve medya ekipmanları	Çin	Sağlık riski/Diğer	Mayıs	Piyasaya arzı yasaklandı.	35500	303
İletişim ve medya ekipmanları	Çin	Sağlık riski/Diğer	Mayıs	Piyasaya arzı yasaklandı.	1000	-
İletişim ve medya ekipmanları	Çin	Sağlık riski/Diğer	Mayıs	Piyasaya arzı yasaklandı.	5043	-
İletişim ve medya ekipmanları	Çin	Sağlık riski/Diğer	Mayıs	Piyasaya arzı yasaklandı. Firma güvensizliği giderildi.	10000	4544
İletişim ve medya ekipmanları	Çin	Sağlık riski/Diğer	Ağustos	Piyasaya arzı yasaklandı.	2400	-
İletişim ve medya ekipmanları	Çin	Sağlık riski/Diğer	Ağustos	Piyasaya arzı yasaklandı.	5000	-
İletişim ve medya ekipmanları	Çin	Sağlık riski/Diğer	Ağustos	Piyasaya arzı yasaklandı.	900	-
İletişim ve medya ekipmanları	Çin	Sağlık riski/Diğer	Eylül	Piyasaya arzı yasaklandı.	5000	-
İletişim ve medya ekipmanları	Çin	Sağlık riski/Diğer	Aralık	Piyasaya arzı yasaklandı.	5000	371
Tarım ve Köyişleri Bakanlığı						
Kimyasallar (kimyevi ve organik gübreler)		Yangın ve yaralanmalar		İmha edildi	98.080 kg kai 118 lt sıvı	